

**UCHODźCY Z UKRAINY I POLSKA STRAŹ
MIEJSKA: BADANIE POSTRZEGANIA,
WYZWAŃ I MOŹLIWOŚCI
WZMOCNIENIA RELACJI**

Opinie wyrażone w tej publikacji są opiniami autorów i niekoniecznie odzwierciedlają stanowisko Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji (IOM). Zastosowane określenia i prezentacja materiału w całym raporcie nie są jednoznaczne z wyrażaniem jakiegokolwiek opinii ze strony IOM na temat statusu prawnego jakiegokolwiek kraju, terytorium, miasta lub obszaru czy też jego władz lub granic.

IOM wyznaje zasadę, że humanitarna i uporządkowana migracja przynosi korzyści migrantom i społeczeństwu. Jako organizacja międzyrządowa IOM współpracuje z partnerami w społeczności międzynarodowej, aby: pomagać w sprostaniu wyzwaniom operacyjnym związanym z migracją; lepiej zrozumieć kwestie migracji; zachęcać do rozwoju społecznego i gospodarczego poprzez migrację; oraz chronić godność ludzką i dobrostan migrantów.

Niniejsza publikacja powstała dzięki wsparciu Biura ds. Ludności, Uchodźców i Migracji (PRM) Departamentu Stanu USA, niemieckiego Federalnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych i norweskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Wydawca

Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji
Biuro Krajowe Polska

ul. Wiejska 12, Warszawa, Polska

Tel.: +48 22 538 91 03

Strona internetowa: www.dtm.iom.int/poland

Kontakt: iomdtmpoland@iom.int

Niniejszy raport został wydany bez formalnej redakcji przez IOM.

Zdjęcie na okładce: © IOM 2023

Cytat: Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji (IOM), grudzień 2023 r. IOM Polska „Uchodźcy z Ukrainy i polska Straż Miejska: Badanie spostrzeżeń, wyzwań i sposobów wzmocnienia relacji” IOM, Polska.

Data wydania: 27 grudnia 2023 r.

© IOM 2023

Niektóre prawa zastrzeżone. Ten utwór udostępniony jest na podstawie licencji Creative Commons Uznanie autorstwa-Użycie niekomercyjne-Bez utworów zależnych 3.0 IGO (CC BY-NC-ND 3.0 IGO).*

Więcej informacji można znaleźć w sekcji [Prawa autorskie i warunki użytkowania](#).

Niniejsza publikacja nie powinna być wykorzystywana, publikowana ani redystrybuowana do celów, których głównym przeznaczeniem jest osiągnięcie lub nakierowanie na korzyść handlową lub rekompensatę pieniężną, z wyjątkiem celów edukacyjnych, np. wykorzystania w podręcznikach. Uprawnienia: Wnioski o wykorzystanie komercyjne lub dalsze prawa i licencje należy składać na adres publications@iom.int.

* <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/igo/legalcode>

**ODPOWIEDŹ NA KRYZYS W UKRAINIE
POLSKA 2022–2023**

UCHODŹCY Z UKRAINY I POLSKA STRAŻ MIEJSKA: BADANIE POSTRZEGANIA, WYZWAŃ I MOŻLIWOŚCI WZMOCNIENIA RELACJI

listopad 2023

Jednostka Danych i Informacji IOM Polska

Jednostka ds. Imigracji i Zarządzania Granicami

SPIS TREŚCI

Strona

1. Wstęp	5
Wprowadzenie	5
Pytania badawcze	6
Definicje	6
2. Metodologia	7
Ankiety	7
Wywiady z kluczowymi informatorami	7
Zasięg geograficzny	7
Narzędzie badawcze	8
3. Przegląd wyników	9
Kluczowe wnioski	9
4. Przykładowe informacje	10
5. Doświadczenia z organami ścigania	12
Doświadczenia Ukraińców z polskimi organami ścigania	12
6. Spostrzeżenia	19
Perspektywa Ukraińców	19
Perspektywa liderów społeczności	26
Perspektywa organów ścigania	27
7. Obszary wymagające poprawy	30
Perspektywa Ukraińców	30
Perspektywa liderów społeczności	33
Perspektywa organów ścigania	34
8. Zalecenia	37
9. Załącznik statystyczny	38

1. WSTĘP

WPROWADZENIE

Według stanu na grudzień 2023 r. ponad 6 mln uchodźców z Ukrainy uciekło do innych krajów z powodu wojny, która rozpoczęła się w lutym 2022 r. Ponad 950 000 z tych uchodźców żyje w Polsce.

W obliczu nagłego napływu uchodźców polskie społeczeństwo i instytucje szybko zareagowały, aby wesprzeć nowo przybyłych Ukraińców, wprowadzając programy ochrony socjalnej, zbiorowe budownictwo mieszkaniowe oraz udzielając natychmiastowej pomocy osobom przekraczającym granicę z Ukrainą. Polskie organy ścigania — w tym polska straż graniczna, Policja i Straż Miejska — odegrały kluczową rolę we wspieraniu ukraińskich uchodźców. Ponieważ konflikt trwa i wielu uchodźców mieszka w Polsce od ponad roku, istnieje potrzeba prowadzenia badań i programów w zakresie różnych aspektów umożliwiających trwałe rozwiązania — jednym z nich jest sposób, w jaki ukraińscy uchodźcy wchodzi w interakcje z polskim prawem i postrzegają polskie organy ścigania.

Znaczna populacja Ukraińców żyła w Polsce jeszcze przed wybuchem wojny, co oznacza, że interakcje polskich funkcjonariuszy organów ścigania z Ukraińcami i ich spostrzeżenia mogą dotyczyć zarówno uchodźców, którzy przybyli po, jak i migrantów, którzy przybyli przed lutym 2022 r. Z punktu widzenia organów ścigania rozróżnienie, czy dana osoba jest uchodźcą, może być trudne, dlatego badamy również spostrzeżenia i doświadczenia ukraińskich migrantów, którzy mieszkali w Polsce przed wybuchem wojny (tj. tych, którzy żyli w Polsce przed lutym 2022 r.).

Celem badania jest przedstawienie wglądu w interakcje, spostrzeżenia i potencjalne obszary wymagające poprawy w stosunkach pomiędzy Ukraińcami w Polsce (ze szczególnym uwzględnieniem populacji uchodźców) a polskimi organami ścigania (ze szczególnym uwzględnieniem polskiej Straży Miejskiej). W raporcie zawarto główne wnioski z badań IOM, a także zalecenia dotyczące zarówno współpracy polskich organów ścigania ze społecznościami ukraińskimi, jak i przyszłych programów pomocy humanitarnej.

MAPA I: MIEJSCA ZBIERANIA DANYCH W POLSCE

Niniejsza mapa służy wyłącznie celom ilustracyjnym.

Przedstawione granice i nazwy oraz użyte na mapie oznaczenia nie są jednoznaczne z oficjalnym poparciem ani akceptacją ze strony IOM.

PYTANIA BADAWCZE

1	Jakie doświadczenia z polską Policją mają uchodźcy z Ukrainy?
2	Jakie doświadczenia z uchodźcami z Ukrainy ma polska Policja?
3	Jak uchodźcy z Ukrainy postrzegają polskie organy ścigania?
4	Jak polska Policja postrzega uchodźców z Ukrainy?
5	Co obie grupy postrzegają jako największe problemy/obszary wymagające poprawy w interakcjach/relacji pomiędzy tymi dwiema grupami?

NAJWAŻNIEJSZE DEFINICJE

Ukraiński uchodźca:

Osoba narodowości ukraińskiej, która uciekła z Ukrainy w związku z wojną, która rozpoczęła się 24 lutego 2022 r. Na potrzeby niniejszego badania są to zarówno osoby posiadające status ochrony tymczasowej, jak i takie, które mogą go nie posiadać, gdyż nie weryfikowaliśmy statusu prawnego osób ankietowanych.

Polska Policja:

Umundurowana i uzbrojona formacja, mająca na celu ochronę bezpieczeństwa ludzi i utrzymanie porządku publicznego, podległa Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji¹.

Straż Miejska:

Umundurowana jednostka powołana przez radę gminy w celu ochrony porządku publicznego na terenie gminy, podległa władzom samorządu terytorialnego².

Lider społeczności:

Osoby zajmujące stanowiska kierownicze w ukraińskiej społeczności humanitarnej, w tym koordynatorzy ośrodków zbiorowych, kierownicy centrów integracji oraz przywódcy odpowiednich organizacji pozarządowych wspierających ukraińskich uchodźców.

¹ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, Dz.U. 1990 nr 30 poz. 179.

² Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych, Dz.U. 1997 nr 123 poz. 779.

2. METODOLOGIA

ANKIETY

W badaniu zastosowano metody mieszane, łącząc ankiety indywidualne (281 ankiet) z indywidualnymi wywiadami z kluczowymi informatorami (47 wywiadów). Ankiety zostały przeprowadzone osobiście wśród ukraińskich migrantów i uchodźców przez przeszkolone ankieterki, które losowo identyfikowały osoby ankietowane w różnych lokalizacjach, w tym w centrach integracyjnych, punktach tranzytowych, przestrzeniach publicznych i obiektach zbiorowego zakwaterowania. Choć w próbie przeważali uchodźcy z Ukrainy przybyli do Polski w związku z toczącą się w Ukrainie wojną, to około 14% ankietowanych przybyło do Polski przed wybuchem wojny w lutym 2022 r. Ankiety były całkowicie anonimowe, a dane zbierane były za pomocą tabletów z użyciem aplikacji Kobo i przechowywane na bezpiecznym serwerze. Osoby ankietowane otrzymały krótkie wprowadzenie, a badaniem objęto wyłącznie osoby, które ukończyły 18. rok życia i wyraziły zgodę. Nie zebrano żadnych danych osobowych.

WYWIADY Z KLUCZOWYMI INFORMATORAMI

W badaniu zidentyfikowano dwie grupy docelowe z kluczowymi informatorami: Polscy funkcjonariusze organów ścigania i przywódcy ukraińskiej społeczności humanitarnej, zwani dalej „liderami społeczności”. Grupę docelową liderów społeczności stanowili koordynatorzy placówek zbiorowego zakwaterowania, kierownicy ośrodków integracyjnych oraz kierownictwo organizacji pozarządowych wspierających ukraińskich uchodźców. Ze względu na ograniczenia dostępu do grupy docelowej organów ścigania wywiad przeprowadzono wyłącznie z polską Strażą Miejską.

Wywiady były anonimowe, a każdy z nich został przeprowadzony z udziałem jednej osoby ankietowanej i dwóch pracowników IOM (jeden prowadził wywiad, drugi sporządzał notatki), pod warunkiem, że osoba ankietowana po krótkim wprowadzeniu wyraziła zgodę na wywiad.

ZASIĘG GEOGRAFICZNY

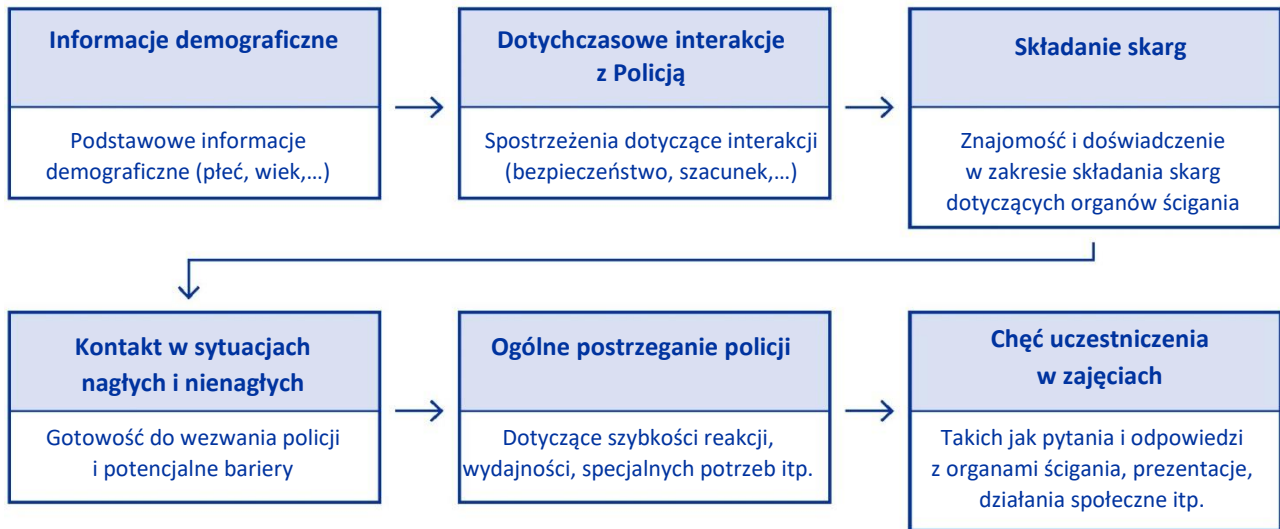
W badaniu skupiono się na czterech lokalizacjach na terenie Polski, każda o wyjątkowej charakterystyce. Pierwsza lokalizacja — Przemysł — liczy 56 466 mieszkańców¹, a według stanu na listopad 2023 r.³ PESEL otrzymało 3523 Ukraińców². Przemysł położony jest w pobliżu głównego przejścia granicznego z Ukrainą i jest głównym punktem tranzytowym dla Ukraińców przekraczających granicę Polski z Ukrainą. Druga lokalizacja — Kraków — liczy 804 237¹ mieszkańców, a PESEL otrzymało 31 646 Ukraińców³. Trzecim istotnym miastem, jako stolica i największe miasto Polski, była Warszawa, z liczbą ludności wynoszącą 1 861 644¹ osób i ze 104 792 numerami PESEL³ wydanych dla Ukraińców. Wreszcie Piaseczno to miasto na obrzeżach Warszawy, liczące 51 985¹ mieszkańców i 8572 numery PESEL³ wydane dla Ukraińców.

¹ Główny Urząd Statystyczny. 2023. *Stan, ruch naturalny i wędrownikowy ludności w I półroczu według podziału administracyjnego*. Dostępne pod adresem: <https://demografia.stat.gov.pl/bazademografia/Tables.aspx>

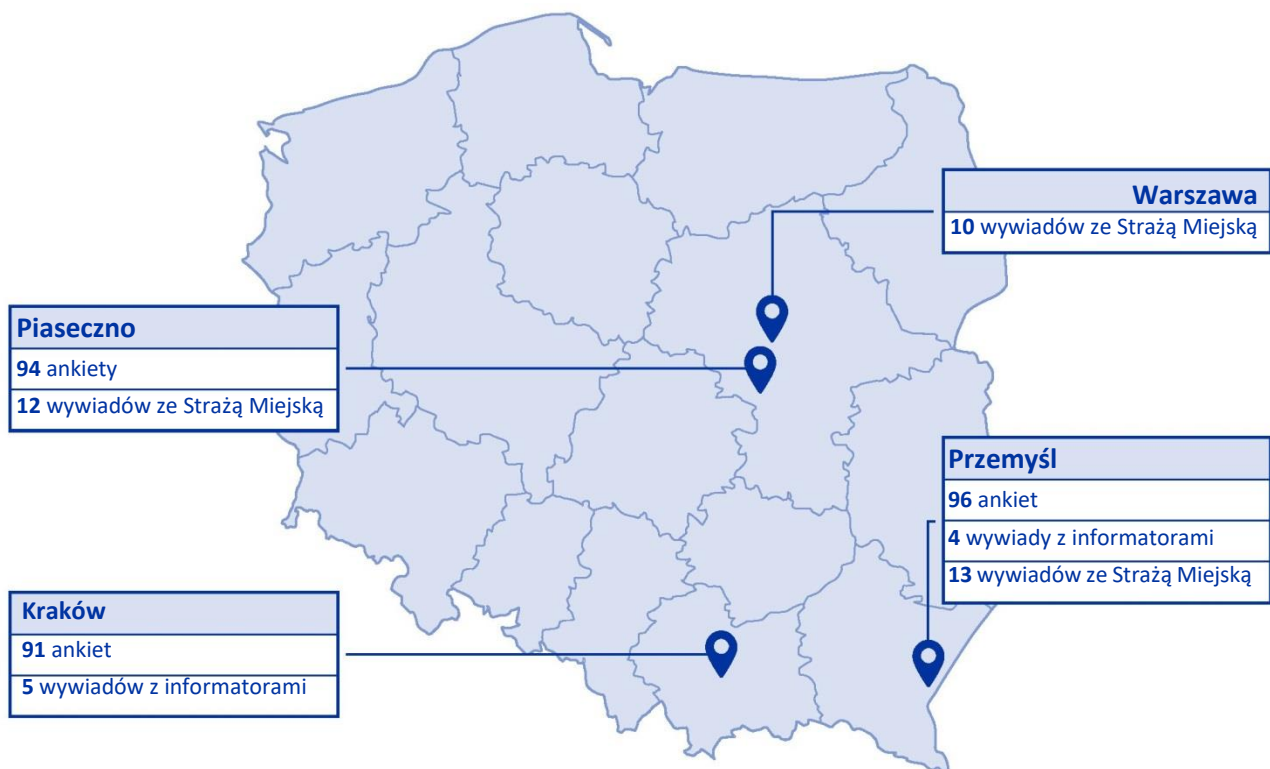
² Obywatele Ukrainy, którzy przekroczyli granicę Polski po 24 lutego, mogli ubiegać się o otrzymanie numeru PESEL, który gwarantuje legalność pobytu czasowego w Polsce, na podstawie *Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, Dz.U. 2022 poz. 583*.

NARZĘDZIE BADAWCZE

Opracowano narzędzie do gromadzenia danych w celu przeprowadzenia ankiety wśród ukraińskich uchodźców w miastach docelowych. Narzędzie obejmowało moduły dotyczące informacji demograficznych, przeszłych doświadczeń z polskimi organami ścigania, znajomości mechanizmów składania skarg, gotowości do skontaktowania się z organami ścigania, postrzegania organów ścigania oraz zainteresowania uczestnictwem w potencjalnych przyszłych programach obejmujących organy ścigania.

MAPA 2: SUMA ANKIET I WYWIADÓW PRZEPROWADZONYCH W POSZCZEGÓLNYCH LOKALIZACJACH

Niniejsza mapa służy wyłącznie celom ilustracyjnym.

Przedstawione granice i nazwy oraz użyte na mapie oznaczenia nie są jednoznaczne z oficjalnym poparciem ani akceptacją ze strony IOM.

3. PRZEGLĄD WYNIKÓW

KLUCZOWE WNIOSKI

27% osób ankietowanych odbyło przynajmniej jedną interakcję z polskimi funkcjonariuszami organów ścigania. Spośród nich **57%** zgłoszonych interakcji zostało zainicjowanych przez osoby ankietowane, a **38%** — przez organy ścigania.

Według liderów społeczności ukraińscy uchodźcy wolą rozwiązywać problemy **bez angażowania organów ścigania** ze względu na **obawę, że nie zostaną zrozumiani lub strach przed reperkusjami**, który prawdopodobnie wynika z negatywnych doświadczeń z Policją w Ukrainie w przeszłości.

Chociaż tylko **10%** osób ankietowanych określiło się jako **mężczyźni**, okazało się, że istotnie **częściej** mieli oni kontakt z polskimi organami ścigania niż osoby identyfikujące się jako kobiety.

Z punktu widzenia funkcjonariuszy organów ścigania większość doświadczeń miała charakter **interwencji**, przy czym najczęściej przytaczanym kontekstem interakcji było **zakłócanie porządku publicznego i wykroczenia drogowe**.

Najczęstszymi rodzajami interakcji były **zgłaszanie przestępstwa** w charakterze ofiary lub świadka (**43%**) oraz **zatrzymanie w samochodzie** (**21%**).

Zaobserwowano różnice w zachowaniu pomiędzy migrantami, którzy przebywali w Polsce dłużej, a osobami, które przybyły po rozpoczęciu wojny. **Dłuższy pobyt** często wiązał się z **lepszym zrozumieniem zasad i przestrzeganiem prawa**.

Większość interakcji zostało ocenionych **dobrze lub bardzo dobrze**. **75%** interakcji zostało ocenionych pozytywnie pod każdym względem (bezpieczeństwo, sprawiedliwość, szacunek, komunikacja).

Postawy wobec uchodźców są kwestią indywidualną i zależą od osobistych opinii, na które mogą wpływać osobiste doświadczenia, konflikty międzyludzkie i kontekst historyczny.

31% osób ankietowanych stwierdziło, że **nie czułoby się komfortowo**, wzywając organy ścigania w **sytuacji nagłej**, a **21%** **nie czułoby się komfortowo** w przypadku jakiegokolwiek możliwej formy kontaktu w **sytuacjach innych niż nagłe**.

Do głównych barier dla udanych interakcji zalicza się barierę językową, różnice kulturowe, brak informacji na temat specjalizacji różnych organów ścigania w Polsce oraz brak zrozumienia polskich zasad i przepisów prawa.

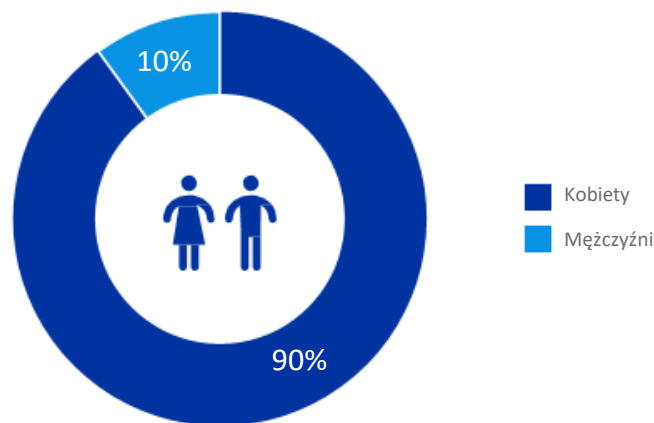
Najczęściej podawanymi powodami braku wezwania organów ścigania były **bariera językowa** i **obawa przed potencjalną karą za nieuzasadnione wezwanie**.

4. INFORMACJE O PRÓBIE BADAWCZEJ

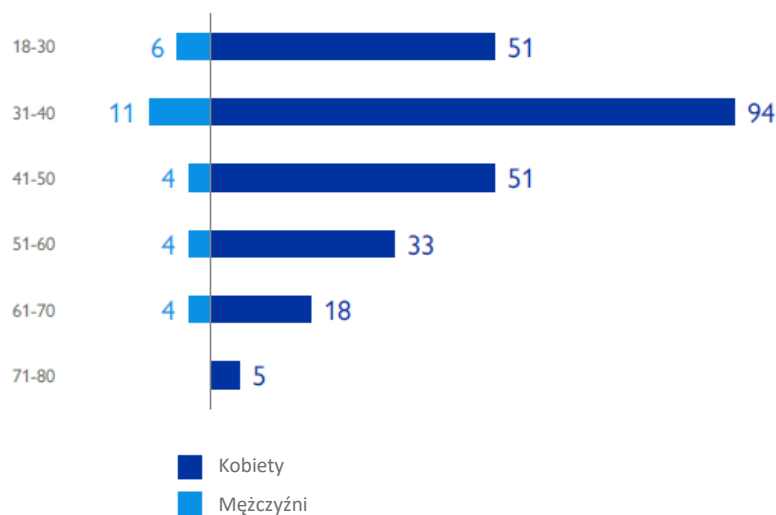
ANKIETA WŚRÓD UKRAIŃCÓW

W badaniu wzięli udział wyłącznie Ukraińcy. Większość osób ankietowanych stanowiły kobiety z wykształceniem wyższym, w wieku od 31 do 50 lat. Większość osób ankietowanych zamieszkała w mieście, w którym były ankietowane, dopiero po wybuchu wojny. Większość ankietowanych to osoby pracujące, a najczęściej używany przez nie język to ukraiński.

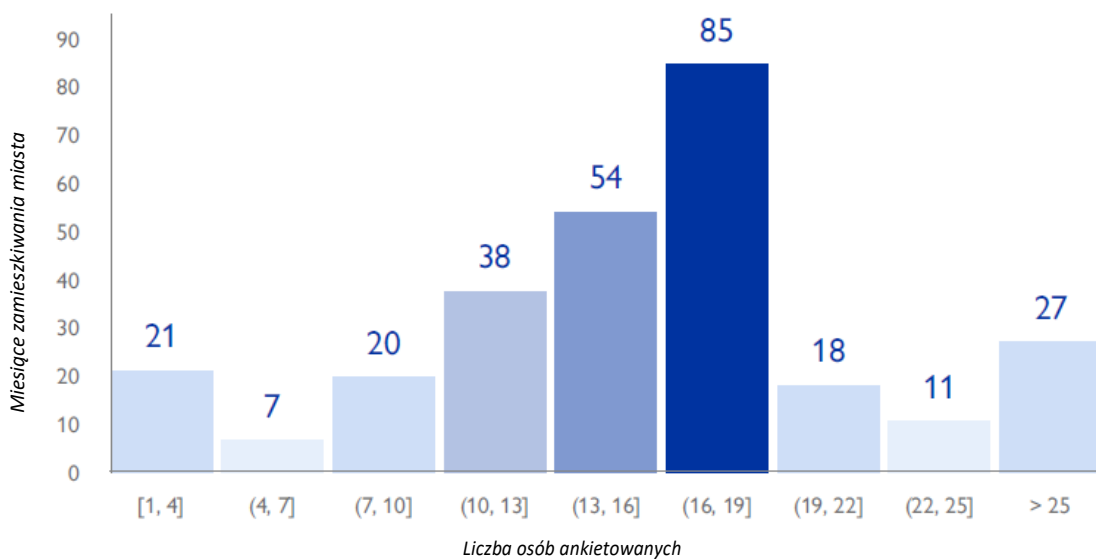
RYSUNEK 1: TOŻSAMOŚĆ PŁCIOWA OSÓB ANKIETOWANYCH (N=281)

RYSUNEK 2: STRUKTURA WIEKU OSÓB ANKIETOWANYCH (N=281)

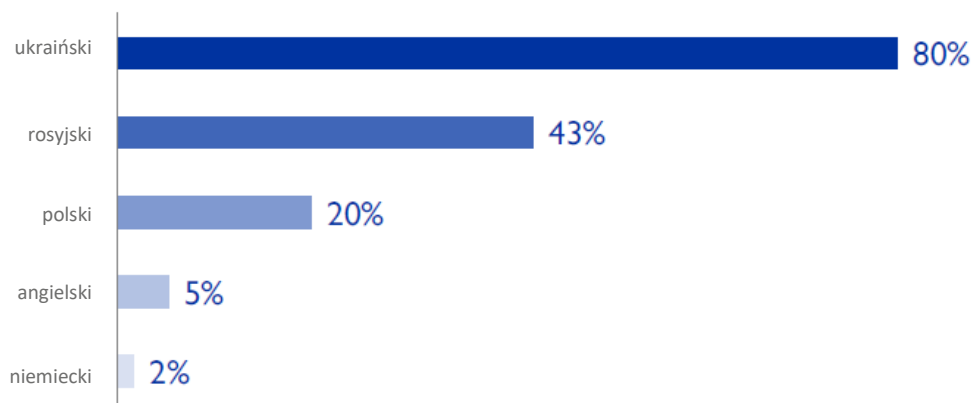

RYSUNEK 3: OSOBY ANKIETOWANE WEDŁUG MIESIĘCY ZAMIESZKIWANIA MIASTA, W KTÓRYM BYŁY ANKIETOWANE (N=281)

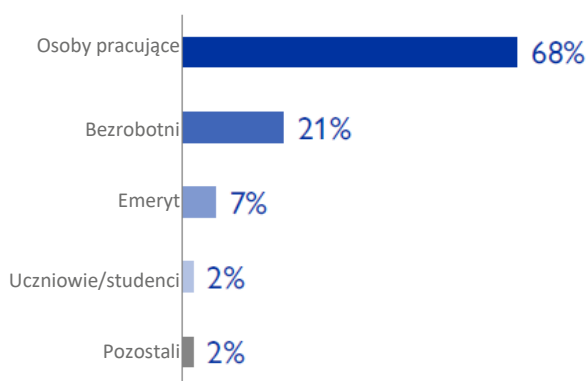

RYSUNEK 4: 5 NAJCZĘŚCIEJ UŻYWANYCH JĘZYKÓW (N=281)

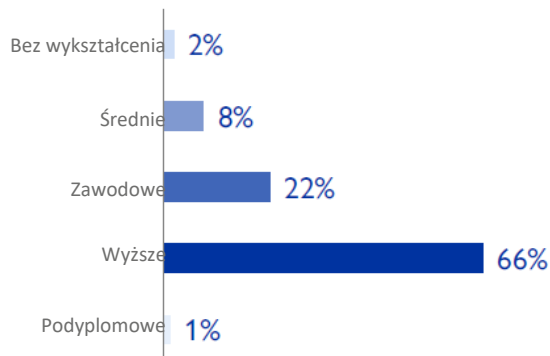
(możliwa więcej niż jedna odpowiedź)

RYSUNEK 5: ZATRUDNIENIE (N=281)

RYSUNEK 6: NAJWYŻSZY POZIOM ZDOBYTEGO WYKSZTAŁCENIA (N=281)

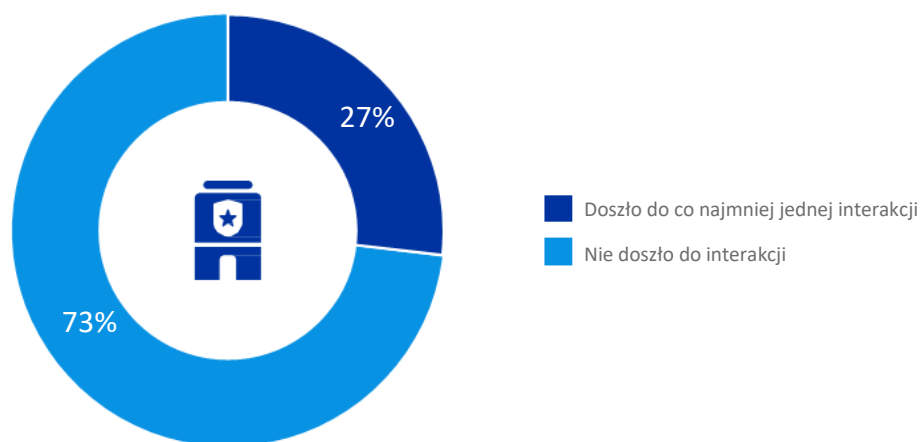

5. DOŚWIADCZENIA Z ORGANAMI ŚCIGANIA

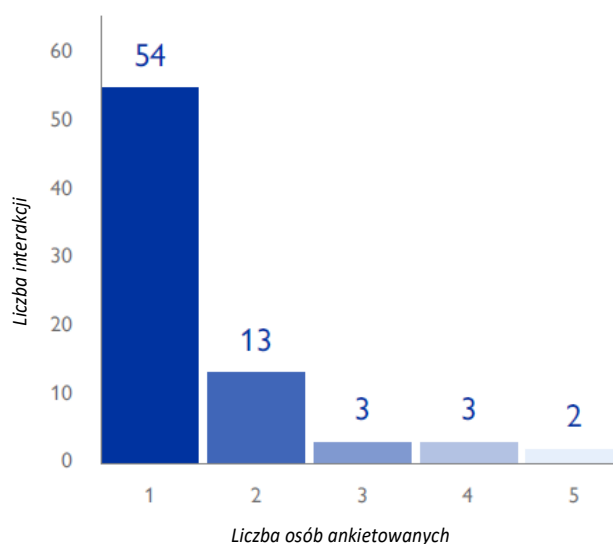
DOŚWIADCZENIA UKRAIŃCÓW Z ORGANAMI ŚCIGANIA

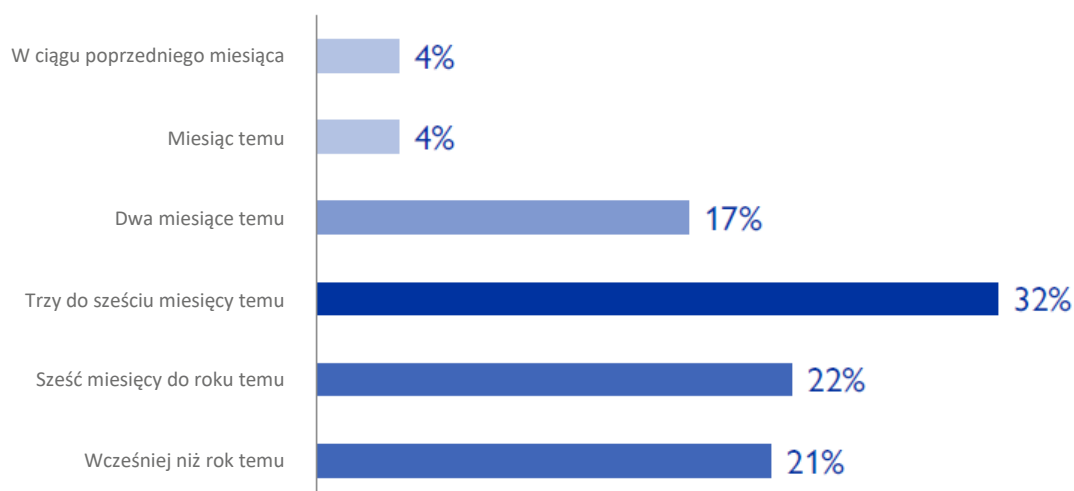
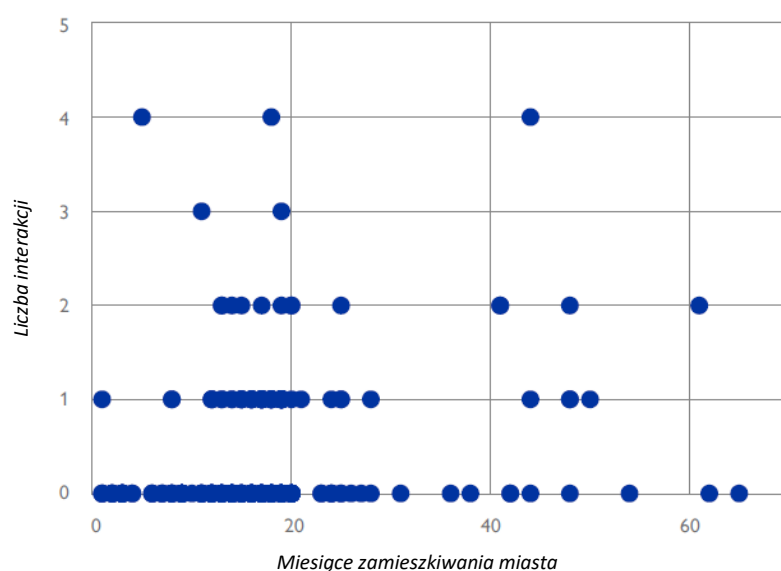
Spośród wszystkich osób ankietowanych około 27% miało kontakt z polskimi organami ścigania. Wśród nich mediana liczby interakcji wyniosła 1. Spośród 104 zgłoszonych interakcji 35 miało miejsce w Krakowie, 29 w Piasecznie i 40 w Przemyślu. Około trzy czwarte zgłoszonych interakcji miało miejsce trzy miesiące przed datą badania lub wcześniej. Stwierdzono, że liczba miesięcy spędzonych w mieście, w którym osoby były ankietowane, była umiarkowanie skorelowana z liczbą interakcji z polskimi organami ścigania.

RYSUNEK 7: OSOBY ANKIETOWANE, KTÓRE PRZYTOCZYŁY CO NAJMNIEJ JEDNĄ INTERAKCJĘ Z POLSKIMI ORGANAMI ŚCIGANIA (N=281)

RYSUNEK 8: LICZBA INTERAKCJI WŚRÓD OSÓB ANKIETOWANYCH, KTÓRE MIAŁY PRZYNAJMNIEJ JEDNĄ (N=75)

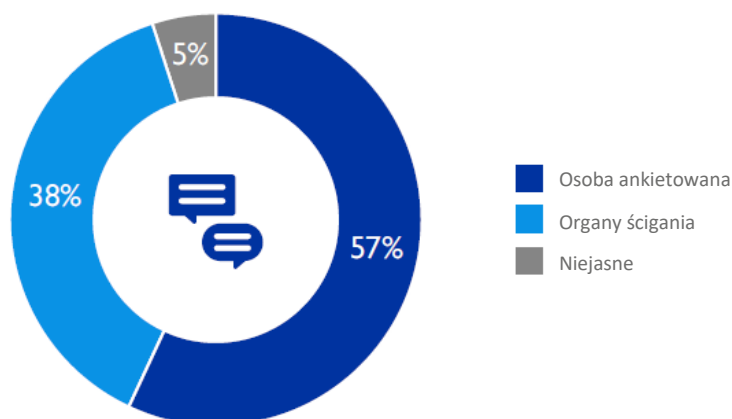

RYSUNEK 9: KIEDY MIAŁA MIEJSCE INTERAKCJA (N=104)**RYSUNEK 10: LICZBA INTERAKCJI WEDŁUG MIESIĘCY ZAMIESZKIWANIA MIASTA, W KTÓRYM OSOBY BYŁY ANKIETOWANE (N=281, OBSERWACJE ODSTAJĄCE NIE ZOSTAŁY ZWIZUALIZOWANE)**

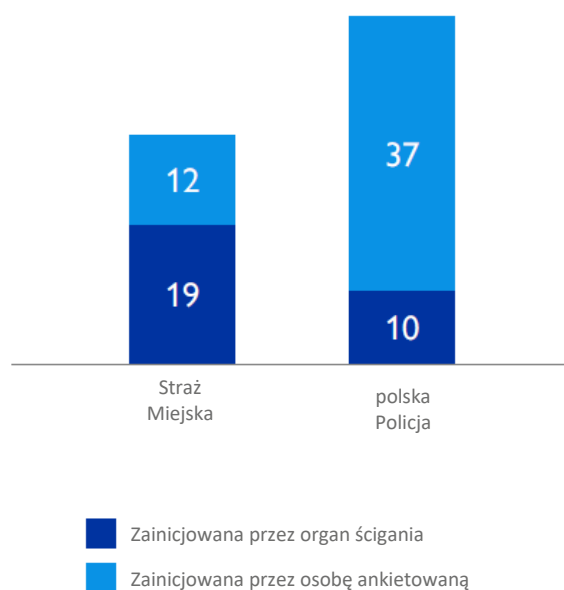
INICJACJA INTERAKCJI

W zależności od rodzaju interakcji, każdą indywidualną interakcję sklasyfikowano jako zainicjowaną przez osobę ankietowaną, funkcjonariusza Policji lub jako niejasną w kontekście inicjującego kontakt. Odsetek interakcji zainicjowanych przez osobę ankietowaną był istotnie wyższy w przypadku interakcji z polską Policją niż ze Strażą Miejską.

RYSUNEK 11: STRONA INICJUJĄCA INTERAKCJĘ (N=104)

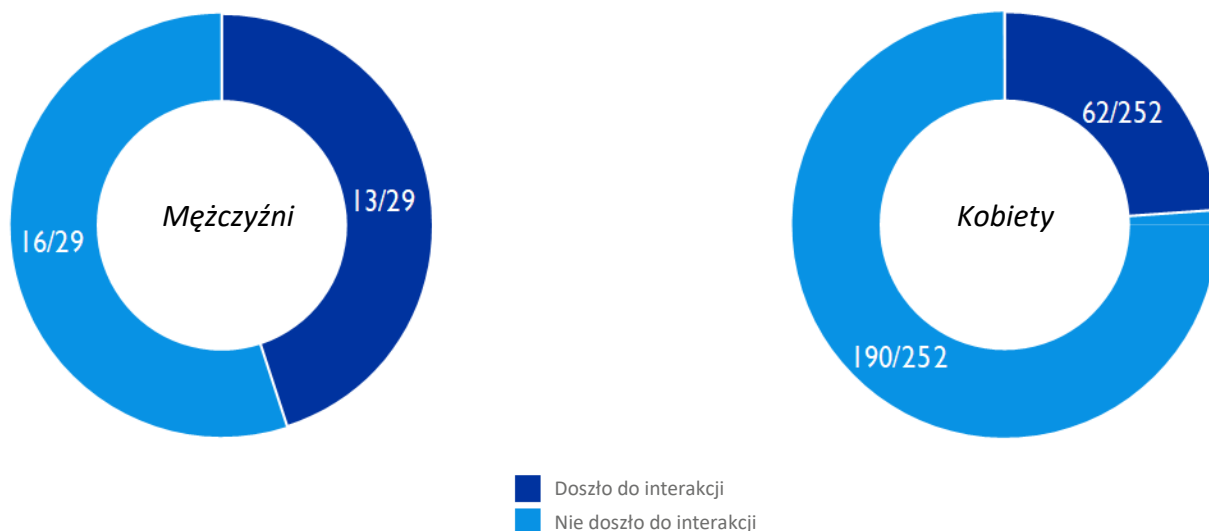
RYSUNEK 12: INICJACJA INTERAKCJI PRZEZ ORGAN ŚCIGANIA

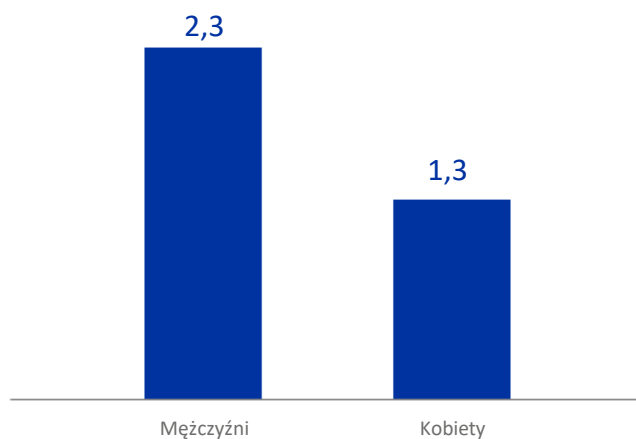
INTERAKCJE A TOŻSAMOŚĆ PŁCIOWA

Stwierdzono, że osoby ankietowane identyfikujące się jako mężczyźni istotnie częściej wchodziły w interakcje z polskimi organami ścigania niż osoby identyfikujące się jako kobiety. Średnia liczba interakcji wśród osób, które miały co najmniej jedną, była istotnie wyższa w przypadku osób ankietowanych identyfikujących się jako mężczyźni w porównaniu z osobami identyfikującymi się jako kobiety.

RYSUNEK 13: INTERAKCJE Z ORGANAMI ŚCIGANIA A TOŻSAMOŚĆ PŁCIOWA OSÓB BADANYCH

RYSUNEK 14: ŚREDNIA LICZBA INTERAKCJI WŚRÓD OSÓB, KTÓRE MIAŁY CO NAJMNIEJ JEDNĄ, WEDŁUG PŁCI

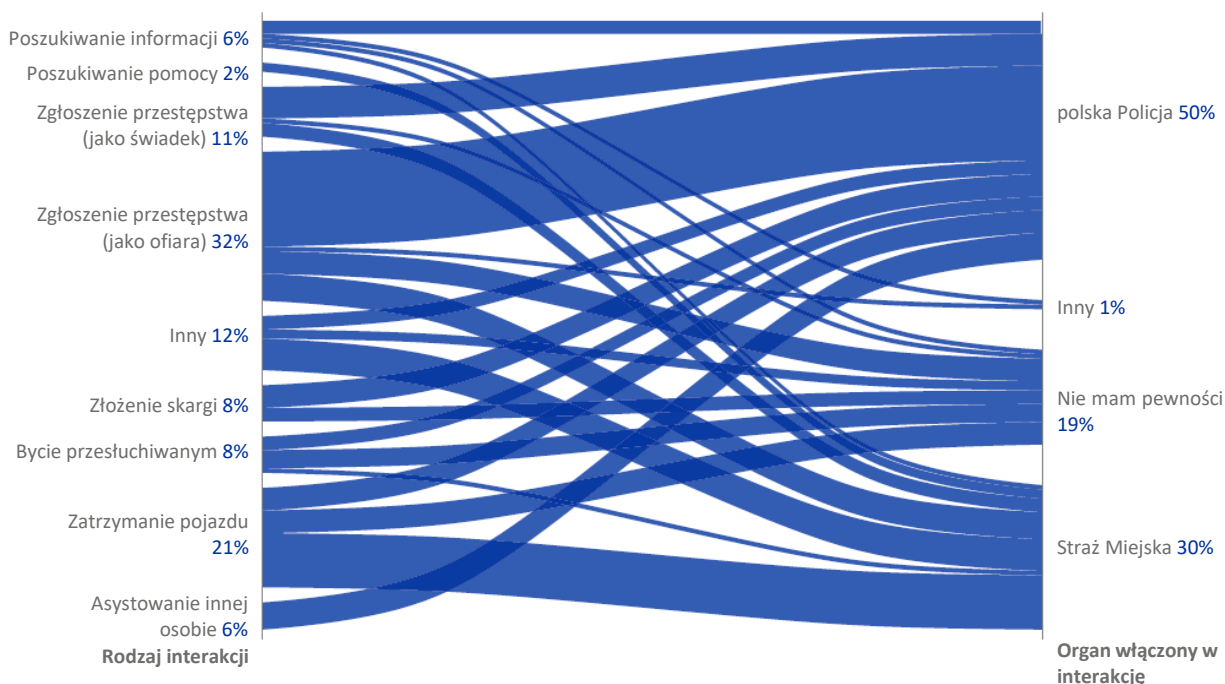

INTERAKCJE A ORGANY ŚCIGANIA

Najczęściej przytaczanymi rodzajami interakcji z organami ścigania były zgłoszenie przestępstwa, którego osoba ankietowana była ofiarą, oraz bycie zatrzymanym przez funkcjonariusza organów ścigania podczas jazdy. Połowa zgłoszonych interakcji miała miejsce z polską Policją, 30% ze Strażą Miejską, a w 19% przypadków osoba ankietowana nie miała pewności co do tego, z jakim organem ma do czynienia. Większość zgłoszeń o przestępstwach była prowadzona przez Policję, a większość przypadków zatrzymania pojazdu — przez Straż Miejską.

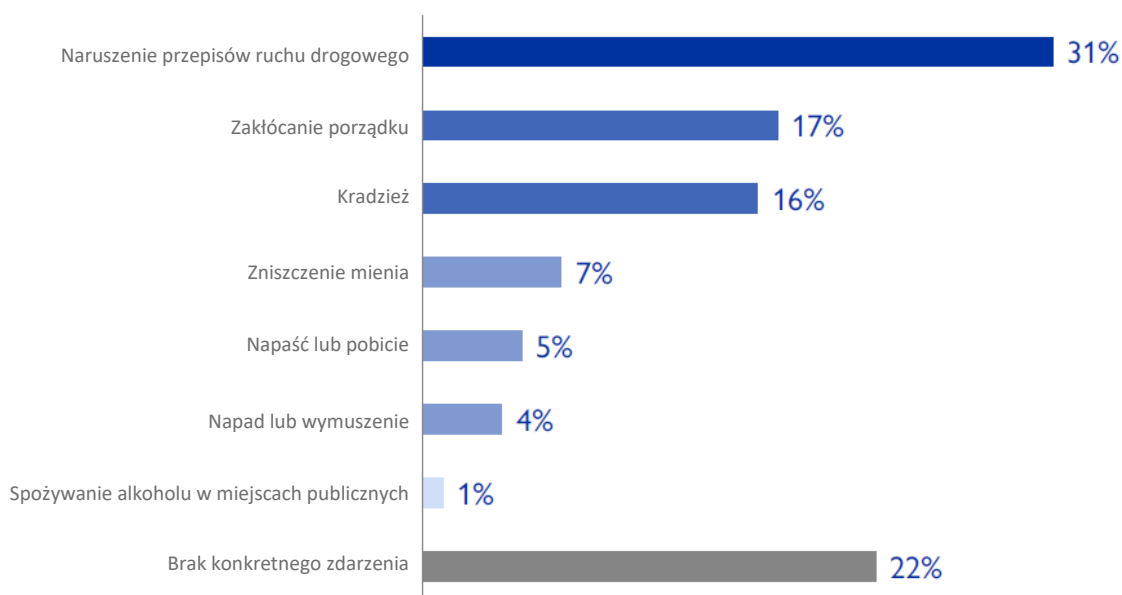
RYSUNEK 15: INTERAKCJE WEDŁUG RODZAJU I ORGANU ŚCIGANIA (N=104)

(możliwy więcej niż jeden rodzaj interakcji na interakcję)

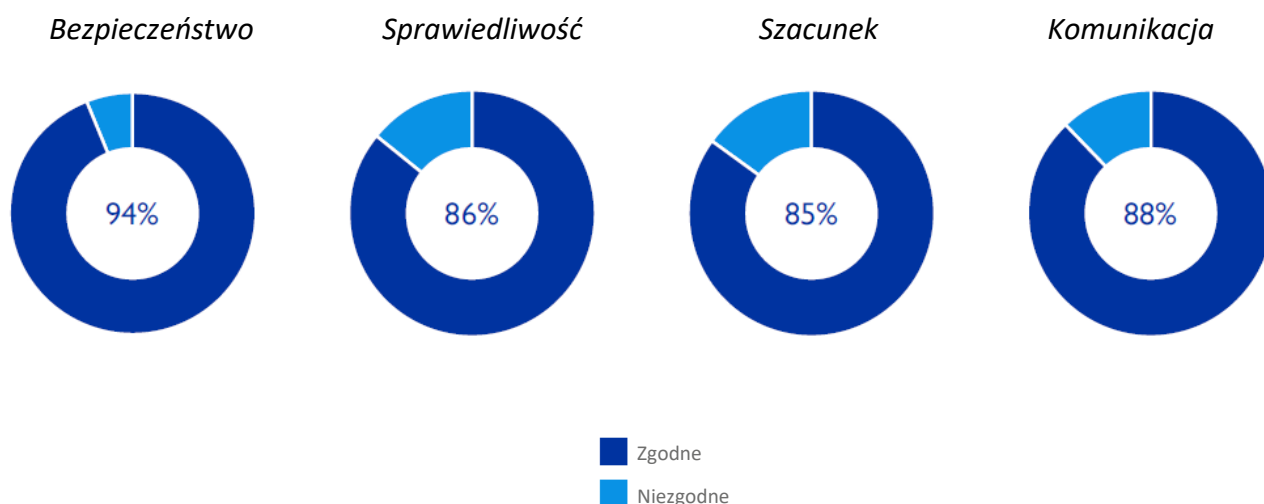

RODZAJE ZDARZEŃ

Oprócz rodzajów interakcji z organami ścigania, osoby ankietowane pytano o rodzaje zdarzeń, których interakcje dotyczyły. Najczęstszym zdarzeniem było naruszenie przepisów ruchu drogowego. Wiele interakcji nie dotyczyło konkretnego zdarzenia, na przykład niektóre zostały zainicjowane w celu uzyskania informacji.

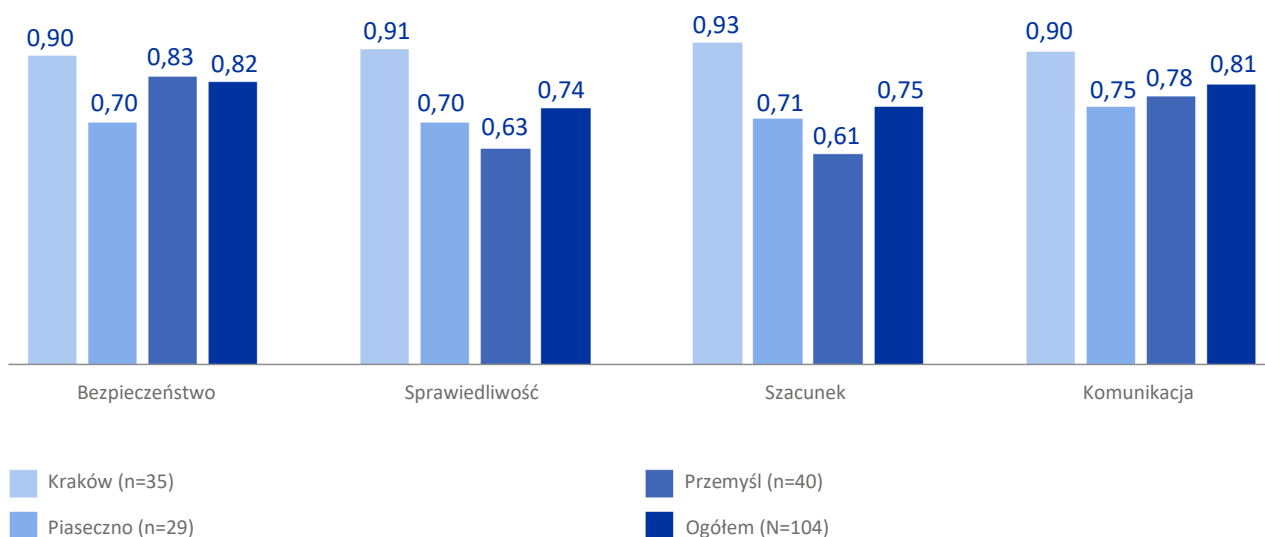
RYSUNEK 16: RODZAJE ZDARZEŃ Z INTERAKCJI (N=104)**DOŚWIADCZENIA UKRAIŃCÓW Z ORGANAMI ŚCIGANIA**

Osoby ankietowane oceniały przytaczane interakcje według czterech kryteriów: poczucia bezpieczeństwa osobistego podczas interakcji, postrzeganej sprawiedliwości w traktowaniu, szacunku i łatwości komunikacji. Większość interakcji została oceniona raczej dobrze lub bardzo dobrze. 75% interakcji zostało ocenionych pozytywnie pod względem każdego z kryteriów.

RYSUNEK 17: INTERAKCJE ZGŁOSZONE JAKO CO NAJMNIJ W WIĘKSZOŚCI ZGODNE Z OKREŚLONYMI KRYTERIAMI (N=104)

Opcjom odpowiedzi przypisano wartości od 1 do 4 i dostosowano je do skali od 0 do 1, gdzie 0 oznacza najgorszą ocenę, a 1 — najlepszą. Wyniki dla każdego z kryteriów poza komunikacją okazały się istotnie różnić pomiędzy analizowanymi miastami. Interakcje, które miały miejsce w Piasecznie, zostały ocenione niżej pod względem bezpieczeństwa niż te w Krakowie i Przemyślu. Interakcje w Krakowie zostały natomiast ocenione wyżej niż te w Piasecznie i Przemyślu pod względem sprawiedliwości i szacunku.

RYSUNEK 18: ŚREDNIE POSTRZEGANIE BEZPIECZEŃSTWA, SPRAWIEDLIWOŚCI, SZACUNKU I KOMUNIKACJI INTERAKCJI Z ORGANAMI ŚCIGANIA Z PODZIAŁEM NA MIASTA

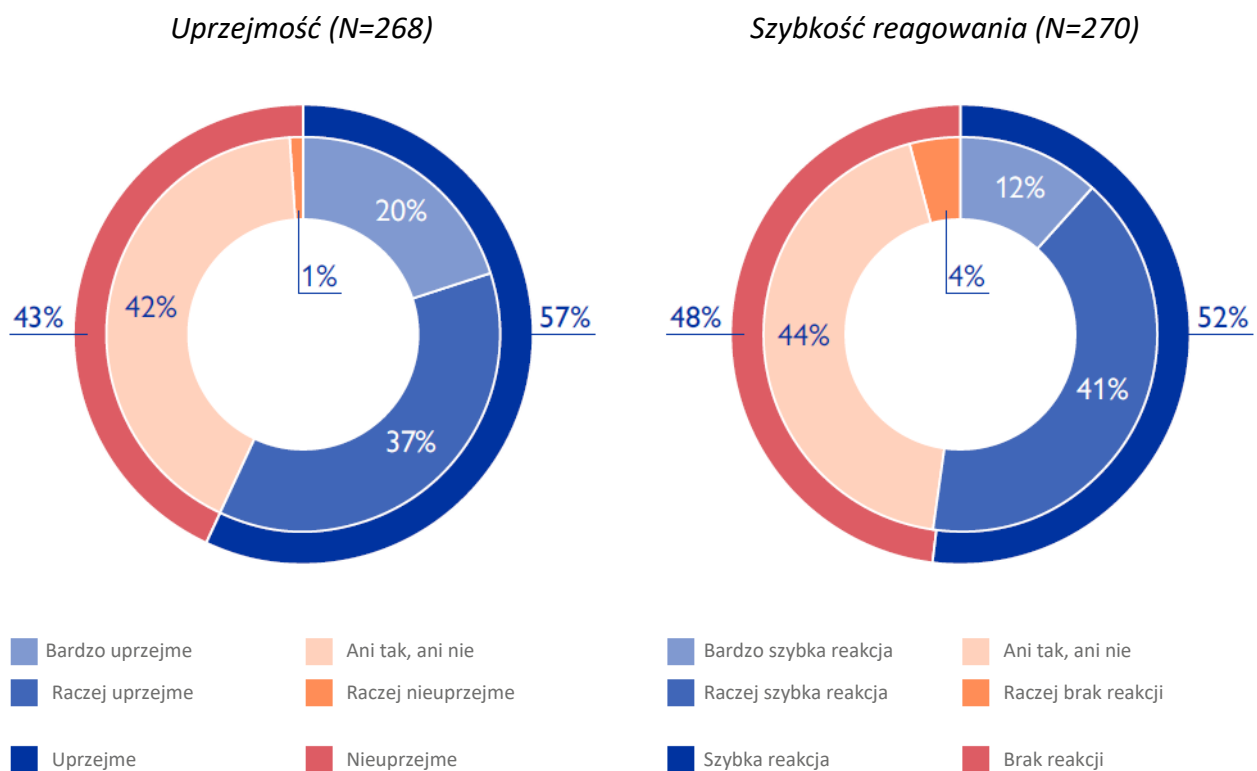
Punkt przyjmowania uchodźców w Przemyślu, IOM 2023 / Alexey Shvirin

6.1 POSTRZEGANIE: PERSPEKTYWA UKRAIŃCÓW

POSTRZEGANIE ORGANÓW ŚCIGANIA PRZEZ UKRAIŃCÓW

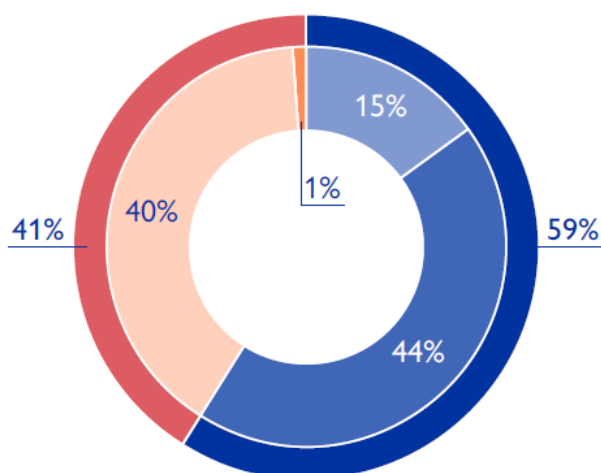
Uczestnicy badania zostali poproszeni o ocenę polskich organów ścigania w trzech wymiarach percepcji opracowanych przez Skogana i Hartnett¹: uprzejmości, szybkości reagowania i wydajności, oraz dodatkowej cechy dotyczącej przystosowania do specjalnych potrzeb, w pięciopunktowej skali.

RYSUNEK 19: POSTRZEGANIE ORGANÓW ŚCIGANIA W CZTERECH WYMIARACH: UPRZEJMOŚĆ, SZYBKOŚĆ REAGOWANIA, WYDAJNOŚĆ I PRZYSTOSOWANIA DO SPECJALNYCH POTRZEB

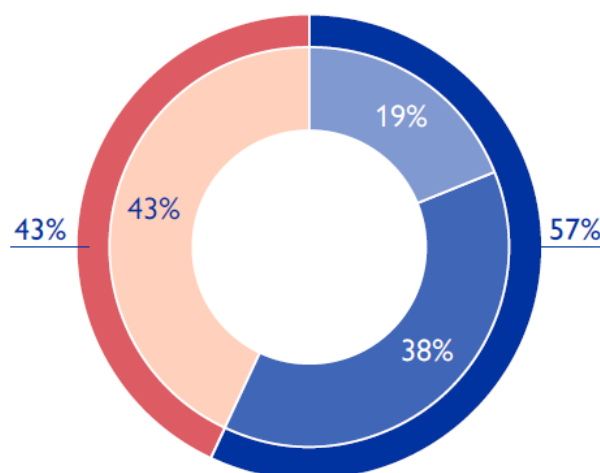

¹ Skogan, W. G. i S. M. Hartnett. 1997. Community Policing, Chicago Style. Oxford University Press, Nowy Jork

Wydajność (N=268)

Specjalne potrzeby (N=270)

- Bardzo wydajne
- Raczej wydajne
- Wydajne

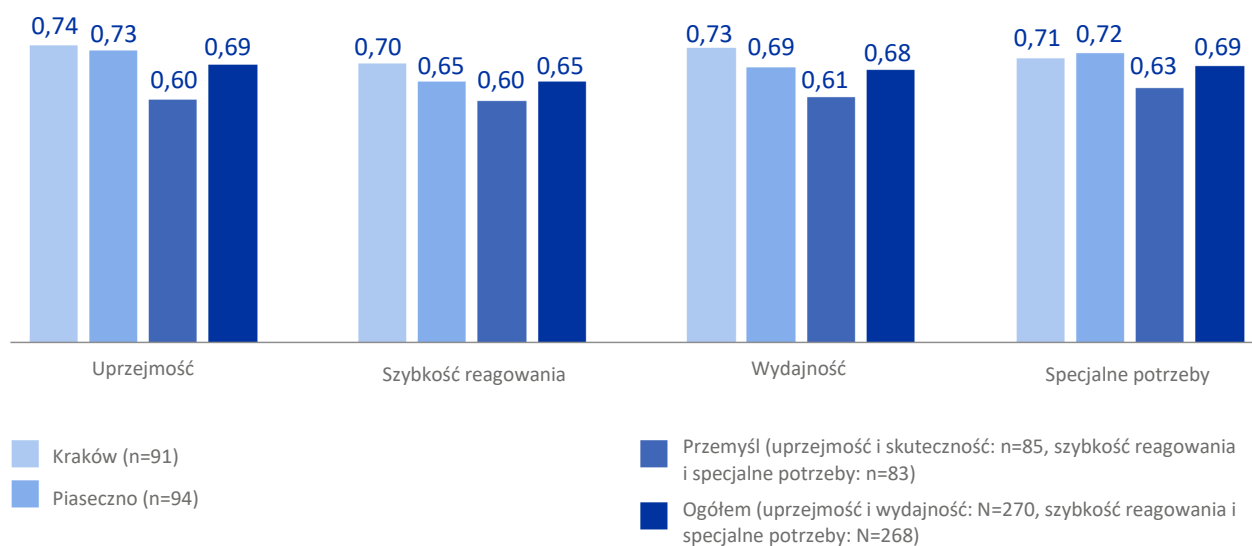
- Ani tak, ani nie
- Raczej mało wydajne
- Mało wydajne

- Bardzo przystosowane
- Raczej przystosowane
- Przystosowanie

- Ani tak, ani nie
- Raczej nieprzystosowane
- Brak przystosowania

POSTRZEGANIE ORGANÓW ŚCIGANIA A MIASTO ZAMIESZKANIA

RYSUNEK 20: ŚREDNIE POSTRZEGANIE UPRZEJMOŚCI, SZYBKOŚCI REAGOWANIA, WYDAJNOŚCI I PRZYSTOSOWANIA DO SPECJALNYCH POTRZEB Z PODZIAŁEM NA MIASTA

- Kraków (n=91)
- Piaseczno (n=94)

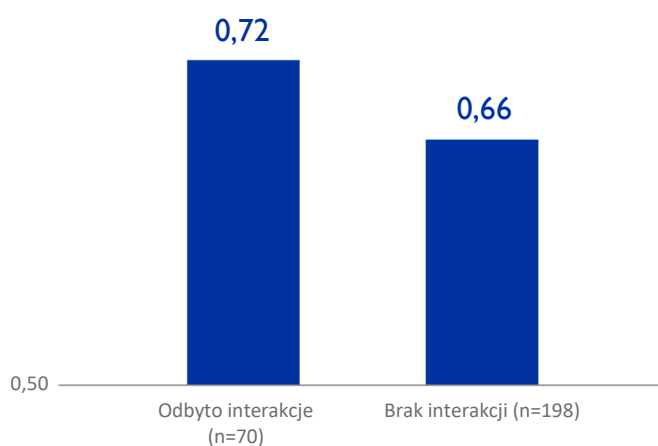
- Przemysł (uprzejmość i skuteczność: n=85, szybkość reagowania i specjalne potrzeby: n=83)
- Ogółem (uprzejmość i wydajność: N=270, szybkość reagowania i specjalne potrzeby: N=268)

Opcjom odpowiedzi przypisano wartości od 1 (bardzo nieuprzejme traktowanie/brak reakcji/mała wydajność/słabe przystosowanie do specjalnych potrzeb) do 5 (bardzo uprzejme traktowanie/szybka reakcja/duża wydajność/dobre przystosowanie do specjalnych potrzeb) i przekodowano je do skali od 0 do 1, gdzie 0 oznacza złą ocenę, a 1 — dobrą. Wyniki dla każdego z wymiarów percepcji istotnie różniły się pomiędzy miastami. Przemysł uzyskał niższy wynik od Krakowa w zakresie szybkości reakcji i niższy od Krakowa i Piaseczna w zakresie uprzejmości, wydajności i specjalnych potrzeb.

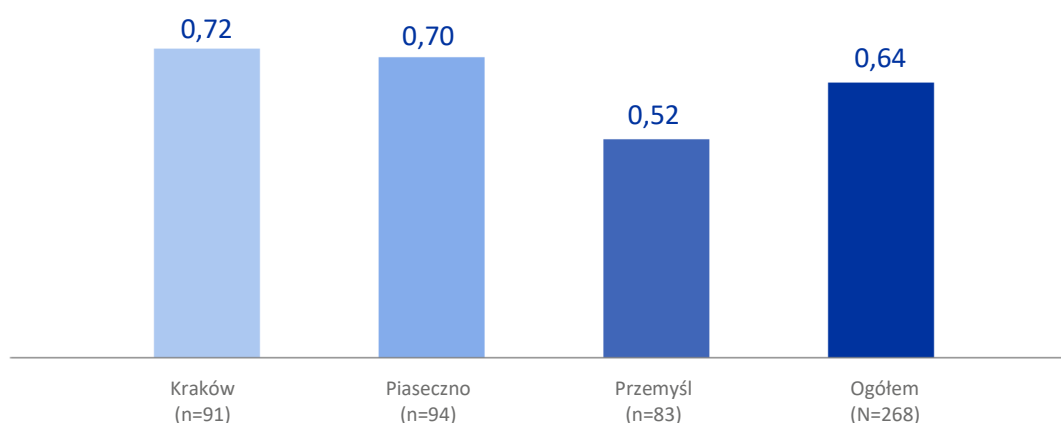
Wszystkie wymiary percepcji okazały się być ze sobą silnie skorelowane. Sumaryczny wskaźnik ogólnego postrzegania obliczono poprzez przekodowanie sumy wymiarów percepcji do skali od 0 do 1, gdzie 0 oznacza najgorsze ogólne postrzeganie, a 1 najlepsze (średnia 0,68, minimum 0,31, maksimum 1). Wyniki istotnie różniły się w zależności od miasta. Wyniki ogólnego postrzegania wśród osób ankietowanych w Przemyslu były istotnie niższe niż tych w Krakowie i Piasecznie. Ponadto wśród osób, które wcześniej miały kontakt z organami ścigania, ogólny wynik postrzegania był wyższy niż wśród osób, które nie miały żadnych interakcji.

RYSUNEK 21: ŚREDNI WYNIK OGÓLNEGO POSTRZEGANIA A ODBYTE INTERAKCJE Z ORGANAMI ŚCIGANIA W POLSCE

Aby ukazać różnicę, dolna granica wykresu wynosi 0,5

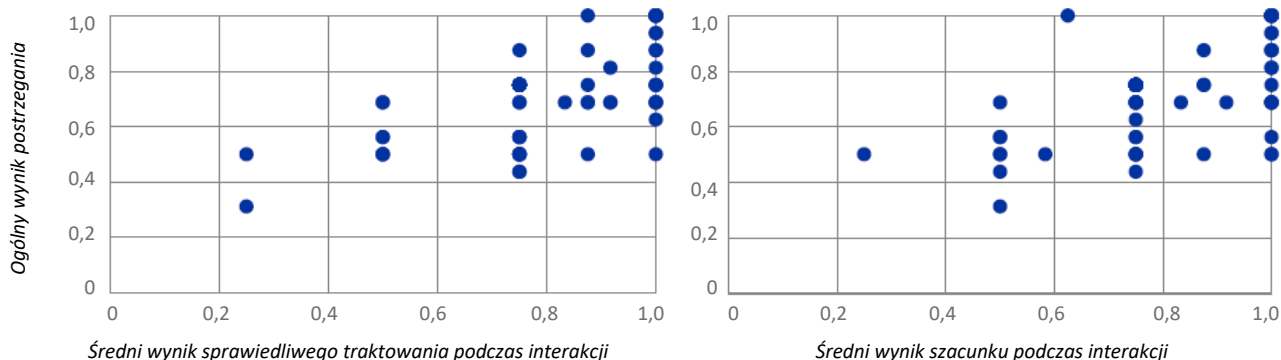
RYSUNEK 22: ŚREDNI WYNIK OGÓLNEGO POSTRZEGANIA A MIASTO ZAMIESZKANIA

POSTRZEGANIE ORGANÓW ŚCIGANIA PRZEZ UKRAIŃSKICH UCHODźCÓW

Wśród 70 osób, które miały kontakt z organami ścigania i odpowiedziały na pytania dotyczące postrzegania organów ścigania, średnie postrzeganie sprawiedliwości i szacunku (ale nie bezpieczeństwa i komunikacji) podczas interakcji było silnie skorelowane z wynikiem ogólnego postrzegania organów ścigania.

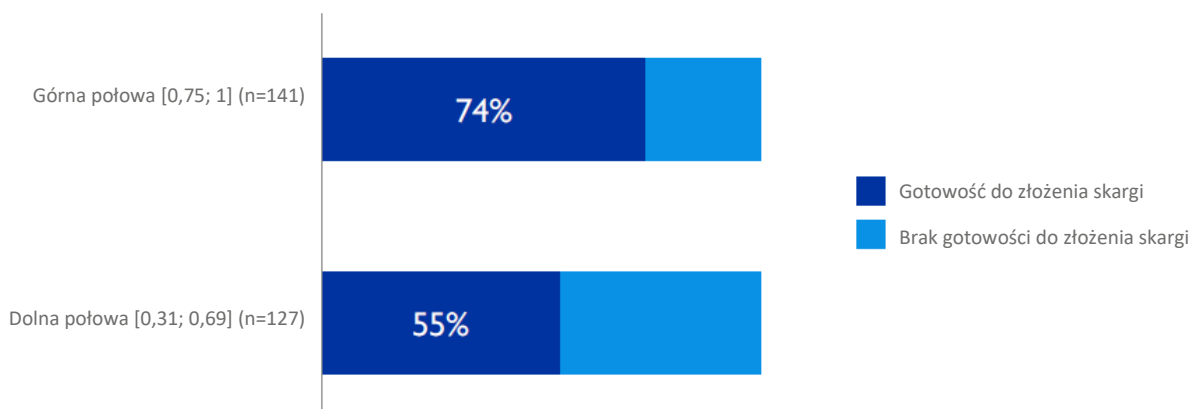
RYSUNEK 23: OGÓLNY WYNIK POSTRZEGANIA WEDŁUG ŚREDNICH WYNIKÓW SPRAWIEDLIWOŚCI I SZACUNKU PODCZAS INTERAKCJI (N=70)

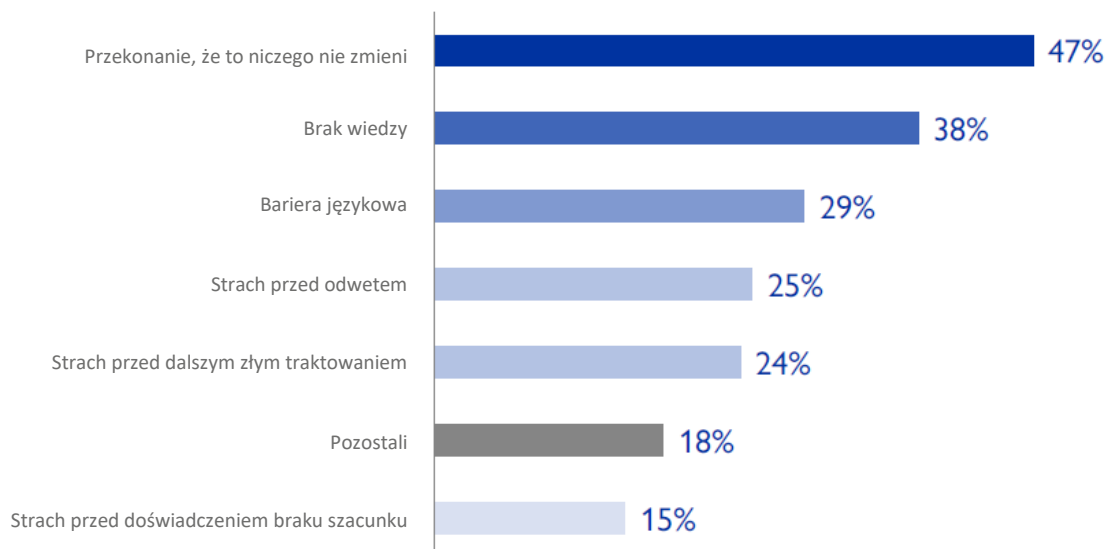

SPOSTRZEŻENIA A SKŁADANIE SKARG

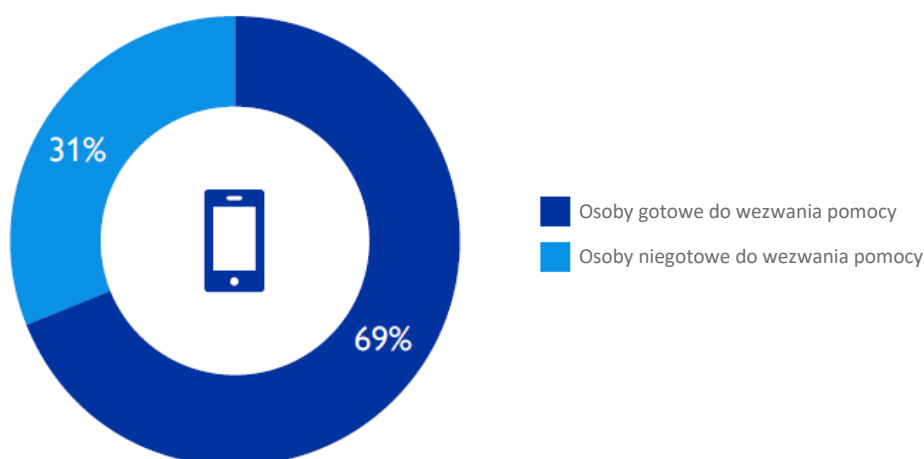
Około 15% osób ankietowanych wiedziało, jak złożyć skargę na funkcjonariusza organów ścigania, ale tylko 2 z 281 osób zrobiły to w przeszłości. Dwadzieścia trzy osoby chciały w przeszłości złożyć skargę, ale nie przystąpiły do działania. 36% wszystkich osób ankietowanych nie rozważyłoby złożenia skargi w przyszłości. Osoby postrzegające organy ścigania mniej przychylnie okazały się rzadziej deklarować gotowość do złożenia skargi w przyszłości.

RYSUNEK 24: GOTOWOŚĆ DO ZŁOŻENIA SKARGI NA FUNKCJONARIUSZA ORGANÓW ŚCIGANIA W PRZYSZŁOŚCI A WYNIK OGÓLNEGO POSTRZEGANIA ORGANÓW ŚCIGANIA

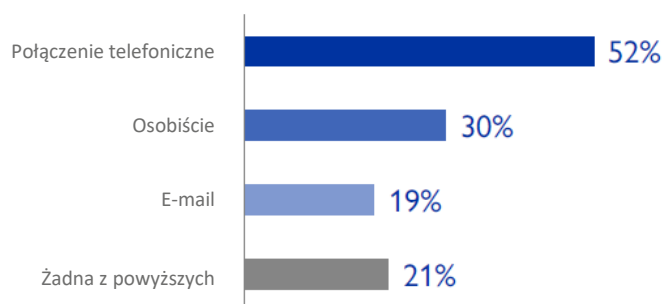
RYSUNEK 25: PODANE POWODY BRAKU GOTOWOŚCI DO ZŁOŻENIA SKARGI W PRZYSZŁOŚCI (N=100)*(możliwa więcej niż jedna odpowiedź)***GOTOWOŚĆ UKRAIŃCÓW DO KONTAKTU Z ORGANAMI ŚCIGANIA**

Osoby ankietowane pytano o gotowość skontaktowania się z polskimi organami ścigania w przypadku sytuacji nagłej i nienagłej. 31% osób ankietowanych stwierdziło, że nie czułoby się komfortowo w nagłym przypadku, a 21% nie czułoby się komfortowo w przypadku jakiegokolwiek formy kontaktu w sytuacji nienagłej. Najczęstszymi powodami braku gotowości do kontaktu były bariera językowa i obawa przed potencjalną karą za nieuzasadnione wezwanie pomocy.

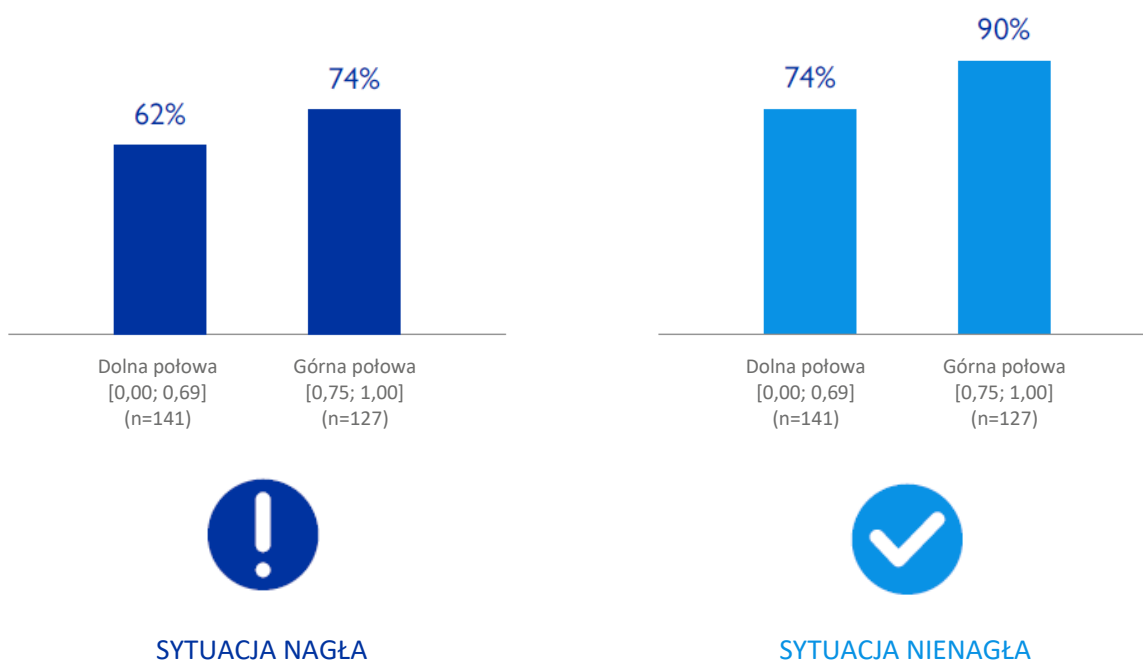
RYSUNEK 26: GOTOWOŚĆ DO WEZWANIA POMOCY W SYTUACJI NAGŁEJ (N=281)

RYSUNEK 27: PREFEROWANE FORMY KONTAKTU Z ORGANAMI ŚCIGANIA W SYTUACJACH NIENAGŁYCH (N=281)

(możliwa więcej niż jedna odpowiedź)

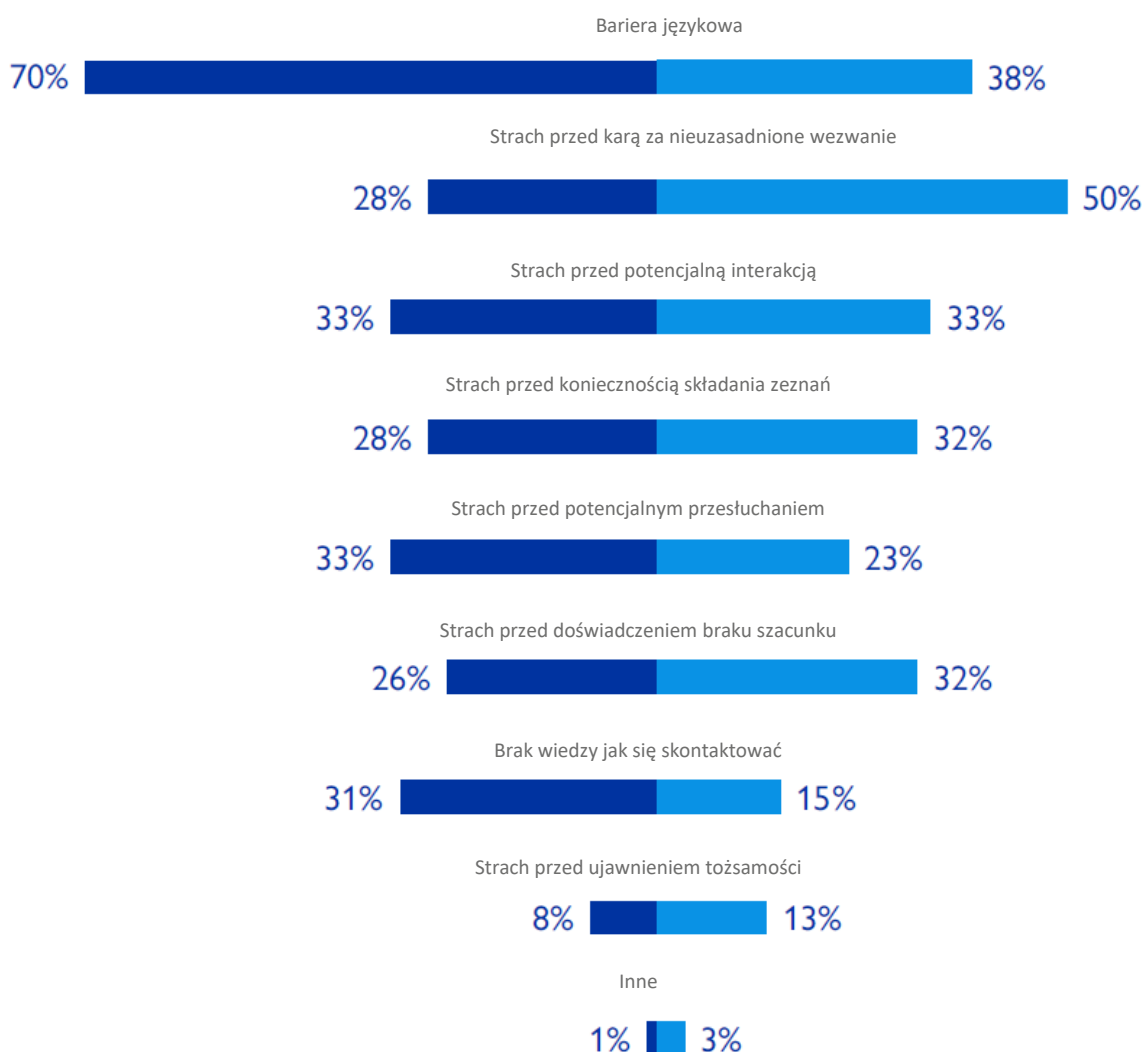

RYSUNEK 28: GOTOWOŚĆ DO WEZWANIA POMOCY W SYTUACJACH NAGŁYCH I NIENAGŁYCH A OGÓLNY WYNIK POSTRZEGANIA

RYSUNEK 29: POWODY, DLA KTÓRYCH OSOBY ANKIETOWANE NIE CZUŁYBY SIĘ KOMFORTOWO WZYWAJĄC POMOC W SYTUACJI NAGŁEJ (N=86) I W SYTUACJI NIENAGŁEJ (N=60)

(możliwa więcej niż jedna odpowiedź, proszę zwrócić uwagę na małą liczebność próby)

SYTUACJA NAGŁA

SYTUACJA NIENAGŁA

6.2 POSTRZEGANIE: PERSPEKTYWA LIDERÓW SPOŁECZNOŚCI

POSTRZEGANIE ORGANÓW ŚCIGANIA PRZEZ LIDERÓW SPOŁECZNOŚCI

Historia interakcji

Na początkowych etapach reakcji na napływ ukraińskich uchodźców organy ścigania odgrywały kluczową rolę w udzielaniu informacji, oferowaniu pomocy w transporcie i zapewnianiu ogólnego bezpieczeństwa Ukraińcom wjeżdżającym do Polski lub przejeżdżającym przez nią. Jednak z czasem kontakty stały się rzadsze. Obecnie obserwuje się, że ukraińscy uchodźcy często wolą samodzielnie rozwiązywać swoje problemy, co liderzy społeczności przypisują w dużej mierze niemożliwym do pokonania barierom językowym, a także pewnym z góry przyjętym wyobrażeniom powstałym w wyniku przeszłych interakcji z policją w Ukrainie. Pomimo stosunkowo pozytywnego postrzegania Policji w Polsce, w kontaktach z organami ścigania utrzymuje się pewien poziom braku zaufania.

Z punktu widzenia liderów społeczności interakcje pomiędzy podmiotami lokalnymi a Policją, w tym Strażą Miejską, są w przeważającej mierze pozytywne. Koordynatorzy i pracownicy różnych organizacji pozarządowych, ośrodków zakwaterowania i integracji otrzymali od polskich organów ścigania prośby o pomoc, począwszy od tłumaczenia, komunikacji i zakwaterowania, po zapewnienie informacji i szkolenia na temat różnic kulturowych, etapów adaptacji i pracy z osobami po traumie.

Policja i Straż Miejska zostały docenione za szybkie reakcje, sprawiedliwe traktowanie, profesjonalizm i ogólną gotowość do współpracy i angażowania się w społeczność ukraińskich uchodźców. Osoby ankietowane podkreślały jednak znaczenie zindywidualizowanego podejścia, a sukces interakcji miałby zależeć od otwartości i cierpliwości funkcjonariusza.

Barierzy dla skutecznych interakcji

Chociaż interakcje, na które zwracają uwagę liderzy społeczności, mają w przeważającej mierze pozytywne cechy, nie przeszkodziło to im w dostrzeganiu kilku barier, jakie napotykali uchodźcy z Ukrainy w kontaktach z organami ścigania w Polsce.

Wyzwania te obejmują **brak zrozumienia zasad i przepisów obowiązujących w Polsce** w połączeniu z **brakiem świadomości w zakresie różnic między prawem polskim i ukraińskim**. Ukraińscy uchodźcy często próbują przenieść swoje zwyczaje z Ukrainy na obecną rzeczywistość w Polsce, co prowadzi do napięć w spotkaniach z Policją lub Strażą Miejską. Co więcej, ich **nieznajomość mechanizmów składania skarg**, wynikająca z obawy przed potencjalnymi konsekwencjami, utrudnia zgłaszanie nadużyć.

Problemy komunikacyjne, zwłaszcza **bariera językowa** i **różnice kulturowe**, stanowią dodatkowe przeszkody zarówno dla ukraińskiej społeczności uchodźców, jak i organów ścigania. Pomimo podobieństw językowych, często dość podstawowa znajomość języka polskiego, którą uchodźcy zdobywają w ciągu jednego do dwóch lat, okazuje się niewystarczająca, szczególnie w kontaktach z Policją. W rezultacie niechęć do zwracania się o pomoc do organów ścigania wynika z obawy, że nie zostaną odpowiednio zrozumiani, co skłania jednostki do samodzielnego rozwiązywania problemów.

Co więcej, **brak informacji na temat specjalizacji różnych organów ścigania** przyczynia się do ograniczonego zrozumienia, do kogo należy się zwrócić w przypadku konkretnych problemów i kwestii, które można rozwiązać bez angażowania Policji lub władz miejskich.

6.3 POSTRZEGANIE: PERSPEKTYWA ORGANÓW ŚCIGANIA

POSTRZEGANIE UKRAIŃSKICH UCHODźCÓW PRZEZ ORGANY ŚCIGANIA

Demografia

Średni wiek przedstawicieli organów ścigania, z którymi przeprowadzono wywiady, wynosił 49 lat, przy czym najmłodszy miał 27, a najstarszy 62 lata. Spośród 35 osób ankietowanych 29 to mężczyźni, a 6 to kobiety. Przedstawiciele ci zajmowali różne stanowiska w służbach, od młodszego inspektora przez starszego inspektora po kierownika wydziału. Inne role obejmowały między innymi urzędnika miejskiego, młodszego funkcjonariusza i funkcjonariusza. Taka rozpiętość stanowisk sugeruje szeroki zakres doświadczenia zawodowego i perspektyw, co ma kluczowe znaczenie dla zrozumienia ich perspektyw i interakcji z uchodźcami. Średni staż pracy osób ankietowanych w służbach mundurowych wynosił około 21 lat, co wskazuje na znaczny poziom doświadczenia. Osoba z najmniejszym doświadczeniem miała na swoim koncie 1 rok służby, a osoba z największym doświadczeniem — 34 lata.

Historia interakcji

Z biegiem czasu charakter interakcji pomiędzy ukraińskimi uchodźcami a polskimi organami ścigania ulegał zmianom. Początkowo duży nacisk kładziono na pomoc i koordynację działań, zwłaszcza od lutego 2022 r. Napływ uchodźców spowodował zwiększone obciążenie pracą funkcjonariuszy Policji z uwagi na konieczność częstych interwencji. W tym okresie miały miejsce szeroko zakrojone działania w miejscach, takich jak dworce kolejowe i miejsca masowego zakwaterowania uchodźców, a służby miejskie pracowały przez całą dobę, organizując pomoc i wsparcie humanitarne (np. zapewniając bezpieczne mieszkanie, żywność i odzież). Kierownik wydziału zauważył, że początkowo duży nacisk położono na udzielanie pomocy i koordynację działań.

Jednak w miarę jak sytuacja się ustabilizowała, a uchodźcy zaczęli integrować się z polskim społeczeństwem, interakcje stopniowo się zmieniały. Funkcjonariusze Straży Miejskiej i inni przedstawiciele służb powrócili do swoich zwykłych obowiązków, co wskazuje na przejście od reagowania w sytuacjach kryzysowych do bardziej znormalizowanego wzorca interakcji ze społecznością uchodźców. Funkcjonariusze mieli do czynienia z większą liczbą przypadków zakłócania porządku publicznego, niewłaściwego parkowania i spożywania alkoholu w nieodpowiednich miejscach.

Obecnie interakcje funkcjonariuszy z ukraińskimi uchodźcami są bardzo zróżnicowane pod względem przyczyn i charakteru. Większość odpowiedzi wskazuje na interakcje o charakterze interwencyjnym, często powiązane z kwestiami takimi jak zatrucie alkoholem czy agresywne zachowanie. Ponadto często przytaczane są problemy związane z porządkiem publicznym, takie jak nieprzestrzeganie przepisów ruchu drogowego, a także kwestie nieodpowiedniej segregacji śmieci. Codzienne zadania funkcjonariuszy Straży Miejskiej prowadzą także do interakcji z uchodźcami, często obejmujących działania takie jak kontrola parkowania czy patrolowanie miasta. Część funkcjonariuszy wspominała o zapewnieniu uchodźcom pomocy i wsparcia, polegającego na udzielaniu informacji, pomocy przy pakowaniu transportowym lub umieszczeniu ich w odpowiednich miejscach.

Pozytywne interakcje

Niektórzy przedstawiciele organów ścigania opisują interakcje z ukraińskimi uchodźcami jako pozytywne i konstruktywne, szczególnie gdy rozwiązania są osiągnięte wspólnie, inni podkreślają negatywne aspekty, zwłaszcza związane z zachowaniami związanymi ze spożywaniem alkoholu. Wiele osób ankietowanych zgłasza brak wyraźnych pozytywnych doświadczeń, co można przypisać charakterowi ich pracy, często skupionej wokół interwencji w trudnych lub konfliktowych sytuacjach. Ten brak pozytywnych doświadczeń niekoniecznie odzwierciedla ogólny charakter interakcji, ale raczej konkretny kontekst, w jakim działają te osoby ankietowane. Niektóre osoby ankietowane rozdzielają osobiste i zawodowe doświadczenia z uchodźcami, przy czym osobiste spotkania są często bardziej pozytywne.

W większości odpowiedzi funkcjonariuszy podkreśla się wdzięczność okazaną przez uchodźców, zwłaszcza za pomoc, jaką otrzymali w kluczowych miejscach, takich jak Dworzec Zachodni w Warszawie i punkty medyczne. Przykłady tej pomocy obejmują zapewnianie odzieży i żywności

przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej w chłodniejszych okresach oraz pomoc w zrozumieniu przepisów dotyczących parkowania i innych lokalnych zasad.

Wpływ postaw i zachowań uchodźców na pozytywne interakcje jest znaczący. Osoby ankietowane podkreślają, że uprzejmość, dobre maniere i świadomość zasad uchodźców przyczyniają się do pozytywnych doświadczeń. Ponadto kluczowa jest wrażliwość na różnice międzykulturowe. Zrozumienie i poszanowanie różnic kulturowych pomaga w budowaniu zaufania i poprawie komunikacji.

Zachowanie ukraińskich uchodźców w Polsce jest różne i zależy w szczególności od tego, jak długo przebywają w kraju. Ci, którzy mieszkają w Polsce od dłuższego czasu, na ogół lepiej rozumieją lokalne prawa i normy i przestrzegają ich, co prowadzi do bardziej pozytywnych interakcji. Z drugiej strony ci nowo przybyli do Polski w wyniku wojny często stają przed wyzwaniem w dostosowaniu się do lokalnych praw i zwyczajów. Ten brak znajomości prawa może prowadzić do częstszych nieporozumień lub konfliktów z prawem wśród tej grupy.

Z biegiem czasu nastąpiła widoczna zmiana postawy wobec ukraińskich uchodźców. Na początku zauważalne były spory entuzjazm i chęć pomocy. Ponieważ jednak wielu uchodźców przebywa w Polsce od ponad roku i miało więcej czasu na przystosowanie się do nowego środowiska, zaobserwowano bardziej zróżnicowane podejście. Uwaga organów ścigania w odniesieniu do Ukraińców przeniosła się z zapewniania pomocy uchodźcom na przede wszystkim egzekwowanie polskiego prawa.

Negatywne interakcje

Odpowiedzi dotyczące negatywnych doświadczeń z ukraińskimi uchodźcami zwracają uwagę na kilka wyzwań, przed którymi stoją funkcjonariusze. Istotnym problemem jest nadużywanie alkoholu wśród migrantów i uchodźców, prowadzące do głośniejszych i wulgarnych zachowań, nieposłuszeństwa, a czasem także agresji. Odnotowuje się również naruszenia przepisów ruchu drogowego i parkowania, ze szczególnymi przypadkami, takimi jak nieprzestrzeganie zakazu zatrzymywania się w niektórych miejscach i w pobliżu hoteli. Wspomina się również o sprawach karnych, w tym kradzieżach, podejrzeniach gwałtu, posiadaniu narkotyków i incydentach związanych z przemocą.

Niektóre odpowiedzi wskazują na problem związany z różnicami kulturowymi i roszczeniową postawą części uchodźców, którzy oczekują specjalnego traktowania lub mają niewłaściwe oczekiwania w zakresie pomocy. Niektóre negatywne doświadczenia wynikają z bariery językowej, braku wiedzy lub szacunku u części uchodźców co do lokalnych przepisów i norm społecznych.

Część z tych sytuacji udało się rozwiązać poprzez interwencje służb, dialog lub nałożenie kar finansowych. Poważniejsze przypadki, np. dotyczące podejrzeń kradzieży i gwałtu, posiadania narkotyków oraz incydentów związanych z przemocą, kierowane są do odpowiednich służb policyjnych.

Te negatywne zdarzenia wpływają na ogólne podejście do uchodźców, chociaż ich wpływ jest różny. Podczas gdy niektórzy funkcjonariusze podkreślają znaczenie pozytywnego podejścia i zrozumienia, inni wyrażają poczucie frustracji lub rozczarowania. To zróżnicowanie wskazuje na indywidualne różnice w postrzeganiu uchodźców, kształtowane przez osobiste doświadczenia z nimi.

Postrzeganie organów ścigania przez ukraińskich uchodźców

Analiza odpowiedzi funkcjonariuszy dotyczących postrzegania ukraińskich uchodźców przez polskie służby mundurowe ukazuje złożony obraz. Widoczne jest spektrum perspektyw, od negatywnej do pozytywnej, podkreślające wieloaspektowy charakter relacji między uchodźcami a tymi służbami.

Niektóre odpowiedzi wskazują na negatywne nastawienie migrantów i uchodźców, wynikające z obawy przed otrzymaniem kary zamiast oczekiwanego wsparcia. Z drugiej strony wiele odpowiedzi wskazuje na pozytywne postrzeganie służb mundurowych przez uchodźców, zwłaszcza w zakresie doceniania otrzymanej pomocy i życzliwego traktowania. Przypadki takie jak częstowanie słodyczami czy zapraszanie do odwiedzenia Lwowa świadczą o wdzięczności i dobrych relacjach. W ciągu ostatnich dwóch lat postawa uchodźców ewoluowała od początkowego unikania konfrontacji ze służbami mundurowymi do angażowania się w bardziej otwarty dialog i postrzegania tych służb jako partnerów w rozmowie.

Indywidualne charaktery i zróżnicowane doświadczenia uchodźców wpływają na ich postrzeganie służb, do czego dochodzi jeszcze bariera językowa. Odpowiedzi sugerują potrzebę dalszych starań na rzecz poprawy komunikacji i zrozumienia międzykulturowego, aby lepiej dostosować się do oczekiwań i potrzeb uchodźców.

Traktowanie ukraińskich uchodźców przez polskie organy ścigania

Większość funkcjonariuszy nie zauważyła odmiennego traktowania ukraińskich uchodźców i polskich obywateli, kładąc nacisk na zachowanie profesjonalizmu i równego traktowania wszystkich, bez względu na narodowość. Jest to stała obserwacja na podstawie wszystkich odpowiedzi, podkreślająca brak różnic w traktowaniu i podejście oparte na równości.

Jeśli chodzi o zgodność z prawem, odpowiedzi sugerują, że funkcjonariusze przestrzegają przepisów, które mają zastosowanie zarówno do obywateli, jak i do uchodźców. Według doniesień decyzje podejmowane są raczej na podstawie specyfiki każdej sytuacji i indywidualnego zachowania, a nie narodowości.

Kilka osób ankietowanych wspomniało, że niektórzy migranci mogą postrzegać pewne działania jako dyskryminujące, prawdopodobnie z powodu nieporozumień kulturowych lub błędnej interpretacji intencji funkcjonariuszy. Zebrane odpowiedzi wskazują, że wśród funkcjonariuszy dominuje przekonanie o profesjonalnym i równym traktowaniu wszystkich osób, niezależnie od ich statusu czy narodowości. Przypadki dyskryminacji w miejscu pracy są rzadkie i nie są powszechnym zjawiskiem wśród funkcjonariuszy.

Ankieterka przeprowadzająca ankietę, IOM 2023 / Alexey Shvirin

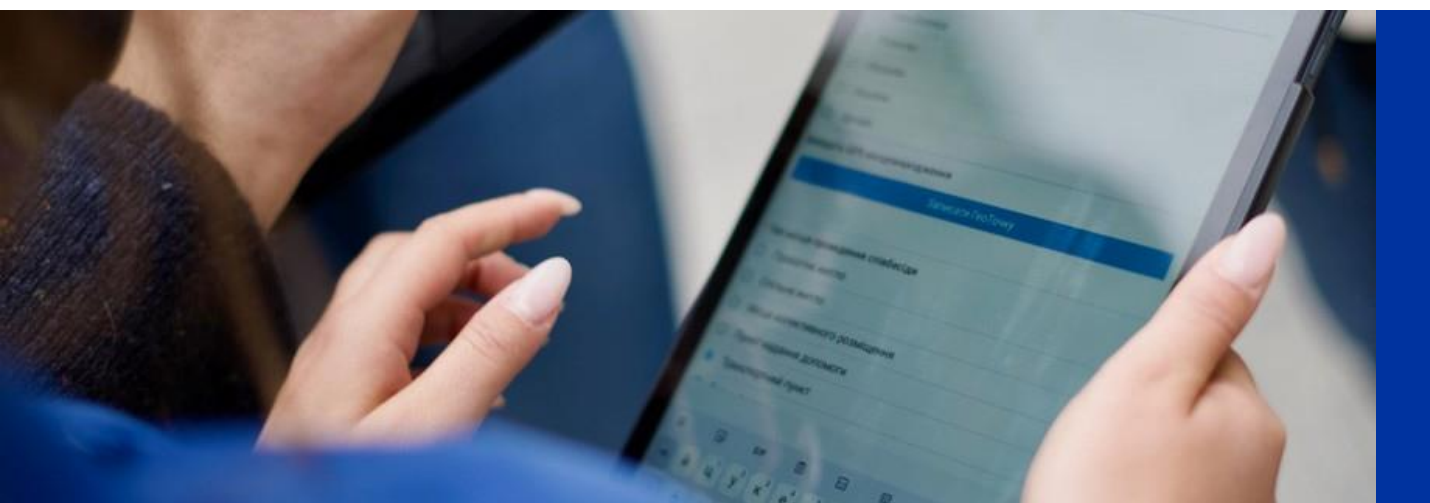
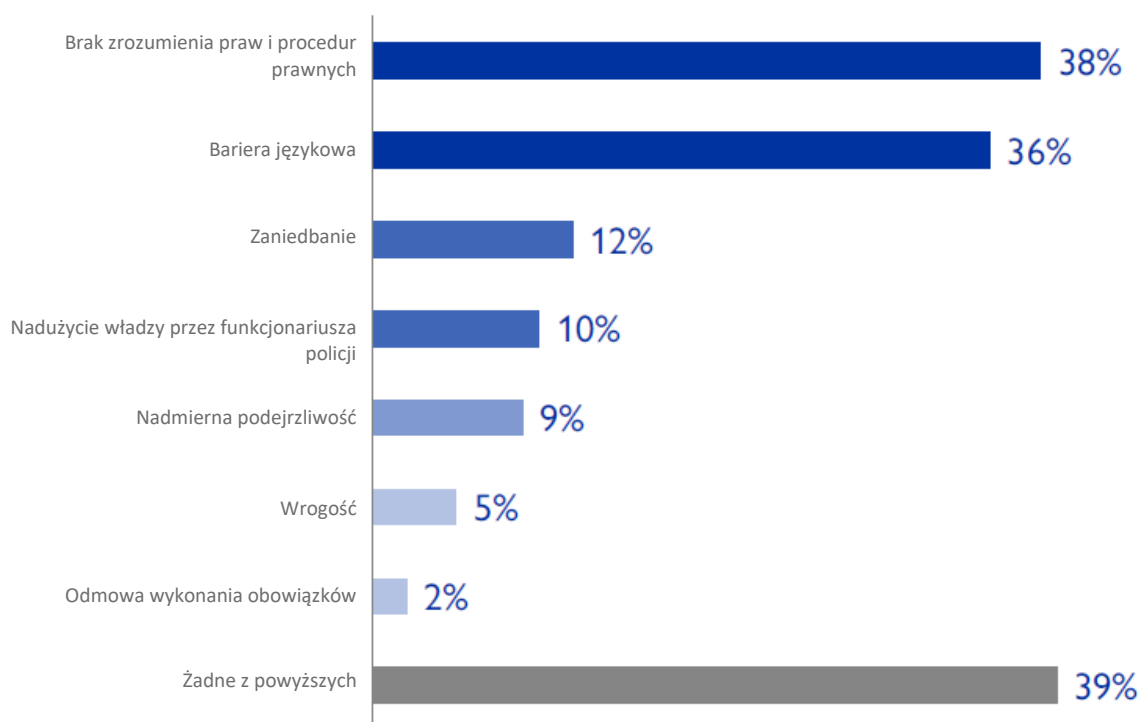
7.1 OBSZARY WYMAGAJĄCE POPRAWY: PERSPEKTYWA UKRAIŃCÓW

PROBLEMY W INTERAKCJACH I MOŻLIWOŚCI POPRAWY

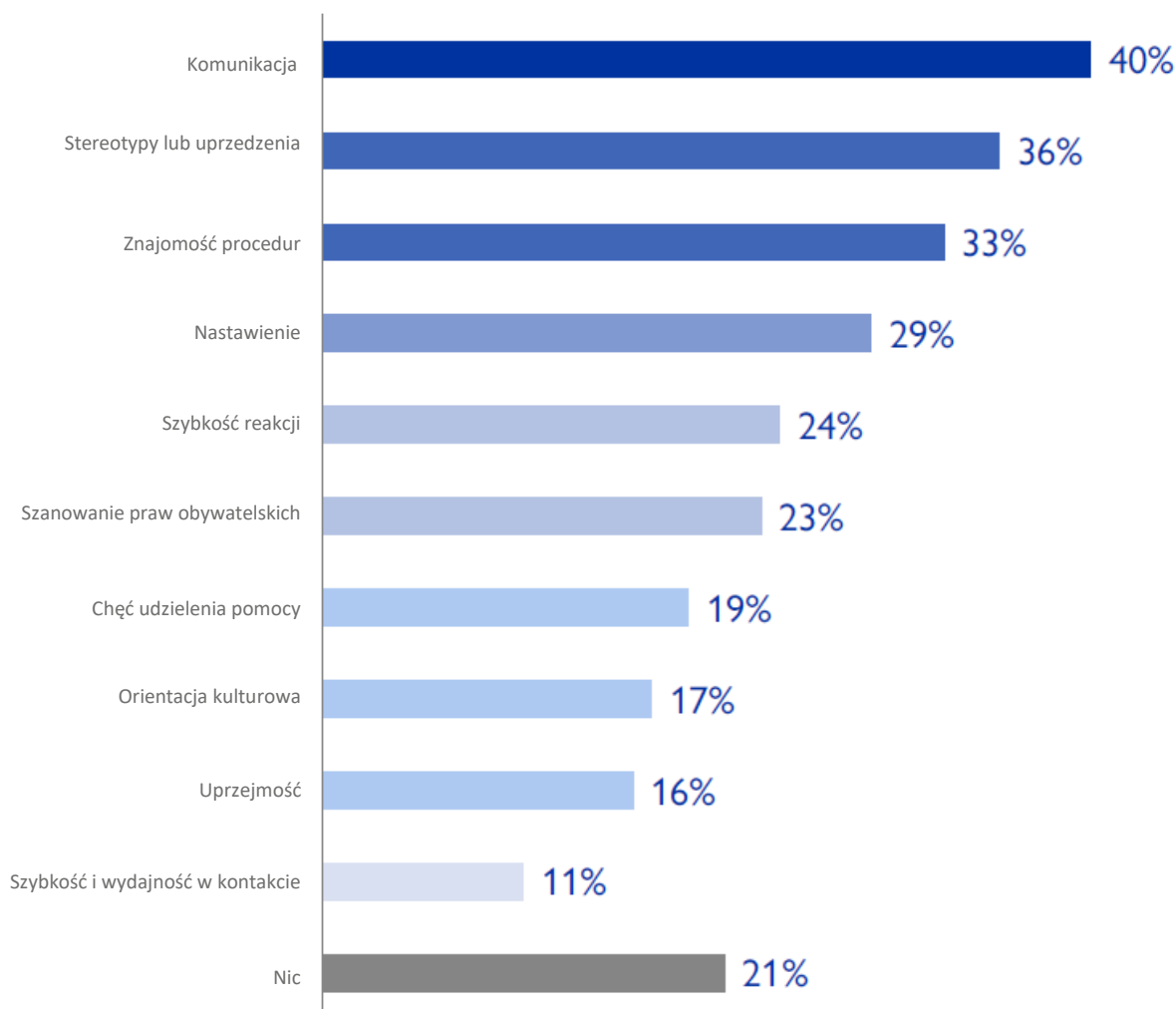
Osoby ankietowane zgłosiły dużą liczbę problemów związanych z interakcjami (ogółem 115, mediana 1), a także możliwości poprawy (ogółem 272, mediana 2). W 39% interakcji nie stwierdzono żadnych problemów, a w 21% interakcji nie przedstawiono żadnych sugestii ulepszeń.

RYSUNEK 30: PODANE PROBLEMY Z PRZYTOCZONYMI INTERAKCJAMI (N=104)

(możliwa więcej niż jedna odpowiedź)

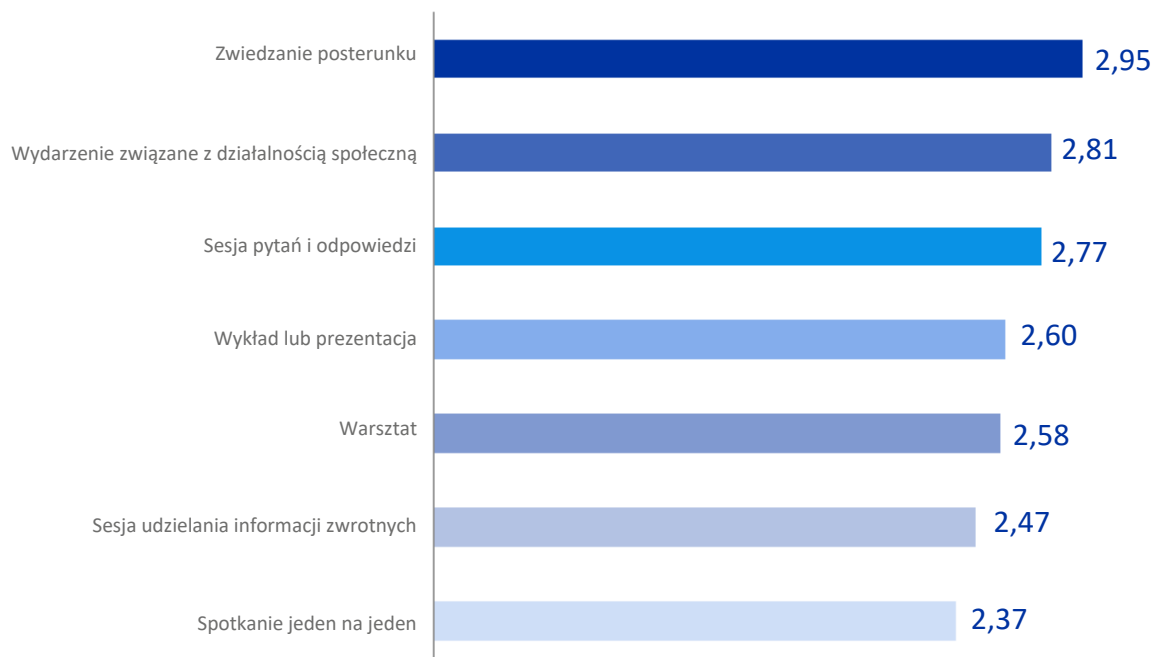

Ankieta wypełniana na tablecie, IOM 2023 / Alexey Shvirin

RYSUNEK 31: TOP 10 MOŻLIWOŚCI POPRAWY INTERAKCJI (N=104)*(możliwa więcej niż jedna odpowiedź)***CHĘĆ UCZESTNICTWA W INICJATYWACH**

Osoby ankietowane zostały poproszone o ocenę swojej chęci uczestniczenia w różnego rodzaju inicjatywach prowadzonych przez lokalne organy ścigania w skali od 1 do 5, gdzie 1 – brak chęci udziału, 5 – duża chęć udziału. Najpopularniejszą opcją było **zwiedzanie posterunku** (średnia 2,95), a najmniej atrakcyjną — **spotkanie w cztery oczy z funkcjonariuszem** (2,37). Sprawiedliwe traktowanie i szacunek podczas interakcji oraz ogólne postrzeganie organów ścigania były umiarkowanie skorelowane z chęcią udziału w zajęciach, a wartość wskaźnika ogólnego postrzegania przewidywała gotowość do uczestnictwa – osoby, których postrzeganie było gorsze, były mniej skłonne do wzięcia udziału w zajęciach. Może to skutkować sytuacją, w której osoby o słabym postrzeganiu grupy obcej unikają kontaktu, który mógłby to postrzeganie poprawić.

RYSUNEK 32: GOTOWOŚĆ DO UCZESTNICTWA W AKTYWNOŚCI Z LOKALNYMI ORGANAMI ŚCIGANIA W SKALI 1 – 5 (N=281)

Uchodźcy oczekujący w punkcie recepcyjnym w Przemyślu, IOM 2023 / Alexey Shvirin

7.2 OBSZARY WYMAGAJĄCE POPRAWY: PERSPEKTYWA LIDERÓW SPOŁECZNOŚCI

OBSZARY WYMAGAJĄCE POPRAWY ZIDENTYFIKOWANE PRZEZ LIDERÓW SPOŁECZNOŚCI

Aby zaradzić zidentyfikowanym barierom, liderzy społeczności biorący udział w rundzie wywiadów zaproponowali potencjalne rozwiązania.

Jeśli chodzi o brak zrozumienia zasad i przepisów w Polsce rekomendacje obejmują zapewnienie ukraińskim uchodźcom **materiałów informacyjnych na temat polskiego prawa**, wyjaśnienie **różnic między prawem ukraińskim i polskim**, określenie **roli poszczególnych organów ścigania**, udzielenie **szczegółowych instrukcji w języku ukraińskim** w zakresie składania raportów lub skarg, organizowanie **regularnych spotkań w sprawie zmian w dyrektywach dotyczących ochrony tymczasowej** oraz **umożliwianie osobom fizycznym zadawania pytań** na temat statusu ich sprawy.

W odpowiedzi na problemy komunikacyjne, takie jak bariery językowe i różnice kulturowe, sugerowane działania obejmują zwiększanie świadomości na temat różnych segmentów populacji Ukrainy w Polsce, prowadzenie warsztatów dla lokalnych podmiotów i organów ścigania na temat ścieżek kontaktu, utworzenie sieci tłumaczy, zachęcanie organów ścigania do poszukiwania pomocy u organizacji pozarządowych i organizacja wydarzeń przełamujących stereotypy.

Ponadto przywódcy społeczności nakreślili działania mające na celu poprawę współpracy, w tym organizowanie spotkań pomiędzy Policją, przedstawicielami społeczności i podmiotami lokalnymi w celu ustalenia lepszych ścieżek kontaktu, dostarczanie informacji na temat struktur organów ścigania, wprowadzenie mediatora/asystenta kulturowego w Policji oraz umożliwienie organizacji warsztatów tematycznych i wykładów na temat działań i obowiązków humanitarnych.

Większość osób ankietowanych wyraziła duże zainteresowanie uczestnictwem w różnych działaniach, podając przykłady.

DZIAŁANIA, W KTÓRYCH CHĘĆ UDZIAŁU WYRAZILI LIDERZY SPOŁECZNOŚCI

Warsztaty tematyczne
Organizowane przez gminę i Policję spotkania na temat praw i obowiązków
Dni migrantów
Spotkania z lokalnymi podmiotami i Policją w celu omówienia wspólnych problemów
Wydarzenia networkingowe
Aktywne warsztaty, takie jak kursy samoobrony

7.3 OBSZARY WYMAGAJĄCE POPRAWY: PERSPEKTYWA ORGANÓW ŚCIGANIA

OBSZARY WYMAGAJĄCE POPRAWY ZIDENTYFIKOWANE PRZEZ ORGANY ŚCIGANIA

Przedstawiciele organów ścigania zidentyfikowali kilka kluczowych barier utrudniających skuteczne interakcje z uchodźcami z Ukrainy.

Po pierwsze, **bariera językowa** wyróżnia się jako istotna trudność w interakcjach. Pomimo podobieństw między językiem polskim i ukraińskim, często obserwuje się trudności w komunikacji. Niektórzy uchodźcy wahają się przed kontaktem z organami ścigania ze względu na ich ogólny brak umiejętności mówienia po ukraińsku, a w niektórych sytuacjach komunikacja bez tłumacza jest mocno utrudniona. Zauważono, że negatywne doświadczenia często wynikają z braku wiedzy na temat lokalnych przepisów i norm społecznych lub ich zrozumienia przez uchodźców.

Po drugie, podkreśla się także **różnice prawne i kulturowe**. Różnice w prawie i normach społecznych nieznane uchodźcom wymagają zarówno od uchodźców, jak i służb, dostosowania się, cierpliwości i wyjaśnień w celu wypełnienia tych luk.

Po trzecie, problemem są **problemy behawioralne**, szczególnie agresywne zachowanie pod wpływem alkoholu. Problem ten często prowadzi do konfliktów i nieporozumień. Jako źródło konfliktów często wymienia się także **problemy związane z parkowaniem**. Nieznajomość polskiego prawa wśród uchodźców może jeszcze bardziej zaostrzać te nieporozumienia.

Po czwarte, zauważalne są **trudności asymilacyjne i adaptacyjne**, zwłaszcza wśród młodszych uchodźców, którzy mają trudności z przystosowaniem się do nowych warunków życia w Polsce. Może to skutkować trudnościami w edukacji i konfliktami prawnymi.

Wreszcie jako obszar wymagający poprawy wskazano **kwestie związane z dokumentacją**, gdyż uchodźcom czasami brakuje niezbędnych dokumentów lub niechętnie je przedstawiają. Niechęć ta może dotyczyć się ujawniania numeru PESEL, co komplikuje procesy identyfikacyjne.

PROGRAMY I INICJATYWY EDUKACYJNE

W wywiadach wspomniano o kilku inicjatywach skierowanych do przedstawicieli organów ścigania, a mianowicie **szkoleniach z zakresu unikania dyskryminacji i radzenia sobie w trudnych sytuacjach**, które okazały się pomocne w kontaktach z uchodźcami. Dodatkowo przeprowadzono spotkania edukacyjne z dziećmi, mające na celu zapoznanie ich ze służbami mundurowymi. Odnotowano także szersze działania edukacyjne, takie jak **organizowanie egzaminów na kartę rowerową** w języku ukraińskim oraz wdrażanie programów profilaktycznych dla ukraińskich dzieci z zakresu zasad ruchu drogowego i bezpieczeństwa w kontaktach z nieznanymi.

Większość osób ankietowanych wskazuje, że **nie są im znane żadne konkretne inicjatywy czy programy służb mundurowych mające na celu poprawę interakcji i zrozumienia uchodźców z Ukrainy**. Sugeruje to albo słabą promocję tych programów, albo niewystarczający dostęp do nich lub ich niedostępność.

W temacie przyszłych inicjatyw **zasugerowano szkolenia** i warsztaty zarówno dla funkcjonariuszy, jak i uchodźców. W szkoleniu dla funkcjonariuszy można by skupiać się na różnicach kulturowych i zwyczajach, natomiast dla uchodźców przydatne mogłyby być informacje o służbach, ich rolach, obowiązkach, ważnych kontaktach i procedurach obowiązujących w Polsce. Pojawiła się także propozycja rozszerzenia tej współpracy, tak aby obejmowała ona strażaków i edukację na temat sygnałów alarmowych w Polsce. Proponuje się organizowanie wspólnych wydarzeń, które ułatwią wymianę doświadczeń i poglądów, pomogą w zrozumieniu oczekiwań i zachowań obu grup.

PORADY DLA NOWYCH FUNKCJONARIUSZY

Podczas wywiadów IOM zwróciła się do organów ścigania o udzielenie porad nowym funkcjonariuszom, którzy będą mieli kontakt z ukraińskimi uchodźcami. Kilka porad okazało się kluczowych dla skutecznej interakcji:

Najważniejsze jest rozwijanie umiejętności komunikacyjnych. Wymaga to nie tylko znajomości języka, ale także zrozumienia niuansów kulturowych. Na pewno zaleca się korzystanie z narzędzi takich jak telefony z tłumaczeniem w celu wypełnienia luk językowych.

Empatia i zrozumienie to niezbędne cechy. Funkcjonariusze są zachęceni do doceniania pochodzenia i doświadczeń uchodźców oraz zwrócenia uwagi na fakt, że mogą oni mieć za sobą trudne okoliczności. Szacunek i empatia wobec uchodźców, przy jednoczesnej świadomości różnic kulturowych i językowych, są postrzegane jako niezbędne do ustanowienia skutecznej komunikacji i zaufania.

Kluczowe znaczenie mają także otwartość i cierpliwość w postępowaniu z uchodźcami. Funkcjonariuszom zaleca się otwartość na naukę i unikanie dokonywania pochopnych ocen na podstawie pierwszego wrażenia. Powinni wykazywać się cierpliwością w zrozumieniu wyjątkowej sytuacji każdego uchodźcy, mając świadomość, że budowanie relacji wymaga czasu.

Zachęcanie do proaktywnego podejścia. Funkcjonariusze powinni inicjować kontakt i oferować pomoc, wykazując gotowość do zaspokojenia różnorodnych potrzeb uchodźców. Aby zdobyć doświadczenie w pracy z uchodźcami, zaleca się unikanie podejścia teoretycznego i skupianie się na praktycznych strategiach wykorzystujących wrażliwość kulturową.

CHĘĆ UDZIAŁU W PROGRAMACH

Około połowa (48,5%) osób ankietowanych pozytywnie ocenia wolontariat na rzecz uchodźców z Ukrainy, uznając go za satysfakcjonujący i przyjemny. Są otwarci na różne formy pomocy, począwszy od osobistego zaangażowania, po działania zorganizowane. Niektórzy już pomagają indywidualnie, inni rozważają przyłączenie się do zorganizowanych działań. Prawie jedna trzecia (31,5%) osób ankietowanych nie jest pewna lub chce pomagać jedynie w godzinach pracy, przytaczając inne obowiązki i zajęcia poza pracą. 20% wyraża brak czasu, chęci lub możliwości zaangażowania się w takie działania.

Ogólnie rzecz biorąc, wśród osób ankietowanych istnieje ogólna chęć pomocy, ale jest ona hamowana takimi czynnikami jak ograniczenia czasowe, obowiązki osobiste i chęć uchodźców do zaangażowania się w te wysiłki. Skutkuje to swego rodzaju mieszkanką chęci pomocy i praktycznych ograniczeń wpływających na poziom zaangażowania.

Propozycje poprawy interakcji z ukraińskimi uchodźcami

Kluczowe jest podnoszenie poziomu znajomości języka polskiego przez ukraińskich uchodźców, a w razie potrzeby zapewnianie tłumaczy dla służb mundurowych. Nie wszyscy funkcjonariusze mają dostęp do usług tłumaczeniowych za pośrednictwem telefonów lub innych urządzeń, co pogłębia problem.

Działania pozaformalne mogłyby sprzyjać bliższym stosunkom poprzez zwiększanie wzajemnej świadomości kulturowej.

Niezbędne jest również zindywidualizowane podejście, z poszanowaniem przekonań i pochodzenia każdej osoby, niezależnie od jej religii i preferencji seksualnych.

Podkreśla się potrzebę integracji i edukacji. Edukacja uchodźców na temat polskiego prawa i norm społecznych jest kluczowa w celu unikania nieporozumień i konfliktów wynikających z niezajomości lokalnych przepisów.

Podkreślana jest skuteczna komunikacja i zgodność z przepisami i normami obowiązującymi w kraju. Za kluczowe uważa się dialog i wzajemne zrozumienie poprzez spotkania i dyskusje.

Ogólnie rzecz biorąc, poprawa stosunków między uchodźcami i migrantami a służbami mundurowymi wymaga zintegrowanego podejścia obejmującego edukację, szkolenia, wzajemne zrozumienie i proaktywne inicjatywy. Istotnym elementem jest skuteczna komunikacja, zarówno w kontekście języka, jak i umiejętności interpersonalnych. Niezbędne dla tych wysiłków jest rozwijanie i promowanie programów poprawiających wzajemne relacje.

Uchodźcy udający się do kontroli granicznej, IOM 2023 / Alexey Shvirin

8. ZALECENIA

Wyłonione zostały główne wyzwania dla pomyślnych interakcji Policji ze społecznością ukraińską: **bariera językowa, brak zrozumienia lokalnych przepisów i norm, oraz brak informacji na temat mechanizmów zgłaszania incydentów.**

Barierę językową wymieniano jako główną przyczynę niechęci ukraińskich osób ankietowanych do wzywania organów ścigania zarówno w sytuacjach nagłych, jak i nienagłych, i była to druga najczęściej podawana przyczyna trudności napotykanych w przeszłych kontaktach z organami ścigania. Funkcjonariusze organów ścigania regularnie wymieniali także bariery językowe jako istotne wyzwanie w skutecznej komunikacji z Ukraińcami, którzy nie mówią po polsku. **Dostępność tłumaczy ustnych** na miejscu lub dostępnych telefonicznie może istotnie poprawić jakość tych interakcji. Dodatkowo **włączenie opcji języka ukraińskiego na liniach alarmowych i innych** umożliwiłoby Ukraińcom niemówiącym po polsku zgłaszanie incydentów i otrzymanie pomocy.

Brak zrozumienia lokalnych przepisów i norm okazał się kolejnym kluczowym czynnikiem wpływającym na ogólne relacje między Ukraińcami a polskimi organami ścigania. Jak wynika z ankiet przeprowadzonych wśród Ukraińców i wywiadów z organami ścigania, większość interakcji między Ukraińcami a polskimi organami ścigania dotyczyła naruszeń prawa drogowego. Podkreślono, że istnieją znaczne różnice w przepisach ruchu drogowego Ukrainy i Polski, z którymi wielu Ukraińców nowych w Polsce może jeszcze nie być zaznajomionych. **Kampanie informacyjne, warsztaty i sesje pytań i odpowiedzi** angażujące ludność ukraińską w ten temat mogłyby poprawić ogólne zrozumienie tych różnic i poprawić poziom przestrzegania polskiego prawa drogowego.

Trzecią najpilniejszą zidentyfikowaną kwestią był ogólny brak informacji i zrozumienia mechanizmów zgłaszania incydentów (w tym zgłaszania skarg dotyczących organów ścigania) oraz towarzyszących im procesów. Strach przed karą za nieuzasadnione wezwanie, obawa przed interakcją z Policją oraz obawa przed koniecznością składania zeznań lub przesłuchania to najczęstsze powody (obok bariery językowej) zgłaszane przez Ukraińców, którzy nie chcieliby kontaktować się z organami ścigania w nagłych lub nienagłych przypadkach. Ukazuje to niepewność i brak zrozumienia wokół procesu składania raportów, w tym dotyczących praw osobistych danej osoby i wymagań związanych z inicjowaniem kontaktu z organami ścigania. Posiadanie **jasnych informacji na temat procesów zgłaszania ogólnie dostępnych w języku ukraińskim**, w tym dotyczących wspomnianych wcześniej obaw, mogłoby zwiększyć chęć Ukraińców do zgłaszania przestępstw, problemów behawioralnych i obaw związanych z bezpieczeństwem.

Biorąc pod uwagę zainteresowania każdej grupy docelowej i chęć zaangażowania się w programy skupione na społeczności, działania obejmujące socjalizację między grupami, okazje do zadawania pytań w nieformalnych warunkach oraz sesje informacyjne na określone tematy mogą sprostać tym wyzwaniom. **Nacisk na interakcję osobistą** jako sposób na przełamanie barier kulturowych będzie kluczem do powodzenia każdego programu, ponieważ ostatecznie budowanie zaufania i wzajemnego zrozumienia będzie miało największy pozytywny wpływ na relacje między ukraińskimi migrantami a polskimi organami ścigania.

9. ZAŁĄCZNIK STATYSTYCZNY

Miesiące życia w mieście, w którym osoba była ankietowana – liczba interakcji z organami ścigania.

Współczynnik korelacji rang Spearmana wykazał istotną, umiarkowaną korelację, $\rho = 0,256$, $p < 0,001$, $N = 281$. Wyniki analizy regresji liniowej wykazały, że miesiące spędzone w mieście wyjaśniały 24,6% zmienności liczby interakcji, $F(1, 279) = 92,21$, $p < 0,001$.

Inicjowanie kontaktu – organ ścigania.

Odsetek interakcji inicjowanych przez osobę ankietowaną był istotnie wyższy w przypadku interakcji z polską Policją, 37/47, niż ze Strażą Miejską, 12/31, $\chi^2(1, N = 78) = 11,15$, $p < 0,001$.

Tożsamość płciowa – liczba interakcji z organami ścigania.

Mężczyźni okazali się istotnie częściej wchodzić w interakcje z polskimi organami ścigania niż kobiety, $\chi^2(1, N = 75) = 4,45$, $p = 0,035$. Średnia liczba interakcji wśród osób, które odbyły przynajmniej jedną, była istotnie wyższa w przypadku mężczyzn niż kobiet ($W = 195$, $p < 0,001$).

Postrzeżenie bezpieczeństwa, sprawiedliwości, szacunku i komunikacji interakcji z podziałem na miasta.

Wyniki czterech odrębnych jednoczynnikowych analiz wariancji wykazały istotne różnice pomiędzy miastami w zakresie średniego wyniku bezpieczeństwa ($F(2, 101) = 7,70$, $p < 0,001$, $ges = 0,13$), sprawiedliwego traktowania ($F(2, 101) = 16,24$, $p < 0,001$, $ges = 0,24$) i szacunku ($F(2, 101) = 24,91$, $p < 0,001$, $ges = 0,33$), ale nie wyniku komunikacji ($F(2, 101) = 3,23$, $p = 0,176$, $ges = 0,06$). W tabeli 1 przedstawiono wyniki porównań parami między miastami z korektą Tukeya dla wartości p (komunikacja nie została uwzględniona ze względu na nieistotne wyniki analizy wariancji).

TABELA 1: PORÓWNIANIA WYNIKÓW POSTRZEŻANIA BEZPIECZEŃSTWA, SPRAWIEDLIWOŚCI I SZACUNKU INTERAKCJI PARAMI POMIĘDZY KRAKOWEM, PIASECZNEM I PRZEMYŚLEM

	Bezpieczeństwo	Sprawiedliwość	Szacunek
Kraków – Piaseczno	$t(101) = 3,87$, $p < 0,001$	$t(101) = 3,78$, $p < 0,001$	$t(101) = 4,37$, $p < 0,001$
Kraków – Przemyśl	$t(101) = 1,34$, $p = 0,377$	$t(101) = 5,57$, $p < 0,001$	$t(101) = 6,98$, $p < 0,001$
Piaseczno – Przemyśl	$t(101) = -2,72$, $p = 0,021$	$t(101) = 1,39$, $p = 0,349$	$t(101) = 2,13$, $p = 0,090$

Postrzeżenie uprzejmości, szybkości reagowania, wydajności i przystosowania do specjalnych potrzeb z podziałem na miasta.

Wyniki czterech odrębnych jednoczynnikowych analiz wariancji wykazały istotne różnice między miastami w średniej uprzejmości ($F(2, 267) = 14,35$, $p < 0,001$, $ges = 0,1$), szybkości reagowania ($F(2, 265) = 5,63$, $p = 0,004$, $ges = 0,04$), wydajności ($F(2, 265) = 10,2$, $p < 0,001$, $ges = 0,07$) i przystosowania do specjalnych potrzeb ($F(2, 267) = 5,68$, $p = 0,004$, $ges = 0,04$). W tabeli 2 przedstawiono wyniki porównań parami miast z poprawką Tukeya do wartości p .

TABELA 2: PORÓWNIANIA WYNIKÓW UPRZEJMOŚCI, SZYBKości REAGOWANIA, WYDAJNOŚCI I SPEŁNIANIA SPECJALNYCH POTRZEB PARAMI MIĘDZY KRAKOWEM, PIASECZNEM I PRZEMYŚLEM

	Uprzejmość	Szybkość reagowania	Wydajność	Przystosowanie do specjalnych potrzeb
Kraków – Piaseczno	$t(267) = 0,48$, $p = 0,883$	$t(265) = 1,72$, $p = 0,198$	$t(265) = 1,80$, $p = 0,172$	$t(267) = -0,54$, $p = 0,853$
Kraków – Przemyśl	$t(267) = 4,87$, $p < 0,001$	$t(265) = 3,36$, $p = 0,003$	$t(265) = 4,49$, $p < 0,001$	$t(267) = 2,62$, $p = 0,025$
Piaseczno – Przemyśl	$t(267) = 4,44$, $p < 0,001$	$t(265) = 1,70$, $p = 0,208$	$t(265) = 2,77$, $p = 0,017$	$t(267) = 3,17$, $p = 0,005$

Korelacje między postrzeganiem uprzejmości, szybkości reagowania, wydajności i przystosowania do specjalnych potrzeb.

W tabeli 3 przedstawiono współczynniki korelacji Spearmana pomiędzy poszczególnymi wymiarami percepcji, z poprawką Bonferroniego do wartości p .

TABELA 2: KORELACJE MIĘDZY POSTRZEGANIEM UPRZEJMOŚCI, SZYBKości REAGOWANIA, WYDAJNOŚCI I PRZYSTOSOWANIA DO SPECJALNYCH POTRZEB

	Uprzejmość	Szybkość reagowania	Wydajność	Przystosowanie do specjalnych potrzeb
Uprzejmość	-	$\rho = 0,73, p < 0,001$	$\rho = 0,70, p < 0,001$	$\rho = 0,73, p < 0,001$
Wydajność	$\rho = 0,73, p < 0,001$	-	$\rho = 0,80, p < 0,001$	$\rho = 0,66, p < 0,001$
Szybkość reagowania	$\rho = 0,70, p < 0,001$	$\rho = 0,80, p < 0,001$	-	$\rho = 0,65, p < 0,001$
Specjalne potrzeby	$\rho = 0,73, p < 0,001$	$\rho = 0,66, p < 0,001$	$\rho = 0,65, p < 0,001$	-

Ogólny wynik postrzegania.

Rzetelność skali ogólnego postrzegania obliczono za pomocą współczynnika alfa Cronbacha, który wykazał wysoki poziom rzetelności, $\alpha = 0,9$. Wyniki jednoczynnikowej analizy wariancji wykazały istotne różnice pomiędzy miastami w średnim poziomie wyniku ogólnego postrzegania, $F(2, 265) = 10,78, p < 0,001, \eta^2 = 0,08$. Porównania parami z korektą Tukeya do wartości p wykazały istotne różnice pomiędzy Krakowem i Przemyślem ($t(265) = 4,43, p < 0,001$) oraz Piasecznem i Przemyślem ($t(265) = 3,52, p = 0,002$), ale nie pomiędzy Krakowem i Piasecznem ($t(265) = 0,97, p = 0,594$). Wyniki testu Kołmogorowa-Smirnowa wykazały, że osoby, które miały wcześniej interakcje z organami ścigania, uzyskały istotnie wyższy wynik niż te, które ich nie miały ($D = 0,21, p = 0,017$).

Wynik ogólnego postrzegania – średnie postrzeganie interakcji.

Współczynnik korelacji rang Spearmana obliczono dla indywidualnego wyniku ogólnego postrzegania i średnich wyników wymiarów percepcji interakcji dla uczestników, którzy mieli co najmniej jedną interakcję, $N = 70$. Wyniki nie wykazały istotnej korelacji pomiędzy wynikiem ogólnego postrzegania a średnim bezpieczeństwem, $\rho = 0,22, p = 0,06$, i średnią komunikacją, $\rho = -0,01, p = 0,909$. Stwierdzono istotną korelację w zakresie wyniku ogólnego postrzegania a średniej sprawiedliwości, $\rho = 0,57, p < 0,001$, i szacunku, $\rho = 0,53, p < 0,001$. Wyniki analizy regresji liniowej wykazały, że średni wynik sprawiedliwości wyjaśniał 38,49% zmienności wyniku ogólnego postrzegania ($F(1, 68) = 44,18, p < 0,001$), a średni wynik szacunku wyjaśniał 32,18% zmienności ($F(1, 68) = 33,74, p < 0,001$).

Skłonność do złożenia skargi –wynik ogólnego postrzegania.

Osoby ankietowane podzielono na dwie podgrupy na podstawie wyniku ogólnego postrzegania, przy czym wartością odcięcia była mediana wyniku, $M = 0,69$, z dolną połową ($n = 127$) o przedziale $0,31 - 0,69$, i górną połową ($n = 141$) o przedziale $0,75 - 1$. Z wyników testu Chi-kwadrat wynika, że odsetek osób chcących w przyszłości złożyć skargę na funkcjonariusza organów ścigania był istotnie wyższy w przypadku osób z wyższym wynikiem ogólnego postrzegania (74%) w porównaniu do osób z niższym wynikiem (55%), $\chi^2(1, N = 268) = 10,07, p = 0,002$.

Chęć kontaktu z organami ścigania –wynik ogólnego postrzegania.

Wyniki testu Chi-kwadrat dotyczącego odsetka osób chcących skontaktować się z organami ścigania w sytuacji awaryjnej według wyniku ogólnego postrzegania nie osiągnęły poziomu istotności, $\chi^2(1, N = 268) = 3,61, p = 0,057$. W przypadku sytuacji nienagłych odsetek osób z wyższym wynikiem postrzegania był istotnie wyższy (90%) w porównaniu do osób z niższym wynikiem (74%), $\chi^2(1, N = 268) = 10,25, p = 0,001$.

Chęć uczestniczenia w zajęciach – wynik ogólnego postrzegania i wyniki postrzegania interakcji.

Współczynnik korelacji rang Spearmana wskazał korelację pomiędzy sumą chęci uczestniczenia w zajęciach a wynikiem ogólnego postrzegania, $\rho = 0,35, p < 0,001, N = 268$, średnią sprawiedliwością, $\rho = 0,27, p = 0,019, N = 70$ i średnim szacunkiem w interakcjach, $\rho = 0,35, p = 0,002, N = 70$, ale nie średnim bezpieczeństwem interakcji, $\rho = 0,16, p = 0,18, N = 70$ czy średnią komunikacją interakcji, $\rho = 0,05, p = 0,699, N = 70$. Wyniki analizy regresji liniowej wykazały, że wynik ogólnego postrzegania wyjaśniał 12,84% zmienności sumy chęci uczestniczenia w zajęciach ($F(1, 266) = 39,2, p < 0,001$). Ani średnia sprawiedliwość w traktowaniu ($F(1, 73) = 3,57, p = 0,062, R^2 = 0,0466$), ani średni szacunek w interakcjach ($F(1, 73) = 8,05, p < 0,007, R^2 = 0,0993$) nie osiągnęły poziomu istotności z punktu widzenia analizy regresji liniowej.

Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji
Biuro Krajowe Polska
ul. Wiejska 12, Warszawa, Polska
Tel.: +48 22 538 91 03
Kontakt: iomdtmpoland@iom.int
Strona internetowa: www.dtm.iom.int/poland

Niniejsze badanie było możliwe dzięki wsparciu udzielonemu przez Biuro ds. Ludności, Uchodźców i Migracji (PRM) Departamentu Stanu USA, Niemieckie Federalne Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Norweskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych.